

Wymagania na oceny do języka polskiego dla szkoły podstawowej „Słowa na start! Klasa 4”

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej kształcenia ogólnego określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r.

Temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Rozdział I. Mój dom moi najbliżsi: Ann Patrick, „Posiłek na świeżym powietrzu”	– opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie – wymienia postaci znajdujące się na obrazie	– opisuje postacie przedstawione na obrazie – wyjaśnia, kim mogą być dla siebie osoby ukazane na obrazie	– analizując sytuację przedstawioną na obrazie, wyjaśnia, co mogło wydarzyć się wcześniej	– proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	– opowiada o sposobach spędzania wolnego czasu ze swoją rodziną – przedstawia własne zdanie na temat zalet wspólnego spożywania posiłków – wyjaśnia, jak można zacieśniać więzi rodzinne
W moim domu: Zofia Beszczyńska, „Dom”	– czyta wiersz głośno – wymienia bohaterów wiersza – mieszkańców domu – wymienia postaci znajdujące się na obrazie Frederika Cotmana „Jeden z rodziny”	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wymienia sytuacje opisane w wierszu – wskazuje w tekście wiersza wers i strofę – opowiada o postaciach znajdujących się na obrazie Frederika Cotmana „Jeden z rodziny” i wyjaśnia tytuł obrazu	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacjach przedstawionych w wierszu – nazywa uczucia towarzyszące osobom wypowiadającym się w	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o mieszkańcach domu i o sytuacjach przedstawionych w wierszu, odnosząc je do własnego doświadczenia – wyjaśnia, co może oznaczać obecność zwierząt w domu	– przedstawia w nietypowy sposób swój dom, domowników i ulubione przedmioty – wymienia miejsca, w których można czuć się jak w domu i uzasadnia swój wybór

			wierszu i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia, co oznaczają słowa, że dom <i>otwiera lub zamyka swoje cztery ściany</i> – porównuje obraz domu ukazany w wierszu i na obrazie Frederika Cotmana „Jeden z rodziny”, wskazując podobieństwa i uzasadnia swój pogląd	
Odrobina taktu: Francesca Simon, „Koszmarne Karolek i prześwietne święta”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat czasu i miejsca wydarzeń przedstawionych w utworze oraz o wydarzeniach utworu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje cechy charakteru Karolka i uzasadnia swój wybór, odwołując się do tekstu – wyjaśnia, czego rodzice chcieli nauczyć Karolka	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu – prezentuje swoją opinię o liście napisanym przez Karolka i przewiduje reakcję rodziców na list, odnosząc się do własnych doświadczeń	– samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania w różnych sytuacjach – przedstawia pomysły sposobów pogodzenia się z decyzjami rodziców
Poszukiwany pan Słowik!: Julian Tuwim, „Spóźniony słowik”	– czyta wiersz głośno – wymienia bohaterów wiersza – wymienia sytuacje ukazane w wierszu (czas i miejsce)	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – przedstawia bohaterów wiersza i wyjaśnia, kim dla siebie są bohaterowie	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacjach przedstawionych w wierszu	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o małżeństwie Słowików i o sytuacjach przedstawionych w wierszu,	– przedstawia pomysł na inne zakończenie wiersza – wymienia zasady postępowania, dzięki którym można okazać wzajemny szacunek

			– nazywa uczucia towarzyszące postaciom wypowiadającym się w wierszu i uzasadnia swój wybór	odnosząc je do własnego doświadczenia – ocenia postępowanie pana Słowika – wyjaśnia, jak należy postępować w sytuacji spóźnienia	
Rozmowa z dziadkiem: Robert Kimmel Smith, „Wojna z dziadkiem”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat czasu i miejsca wydarzeń przedstawionych w utworze oraz o wydarzeniach utworu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje cechy charakteru Petera i uzasadnia swój wybór, odwołując się do tekstu – wyjaśnia, dlaczego Peter postanawia oddać dziadkowi szczękę – wyjaśnia motywację dziadka do przystąpienia do wojny z wnukiem	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu – wyjaśnia, co według dziadka wywołało konflikt w rodzinie i prezentuje swoją opinię na temat powodów konfliktów rodzinnych	– samodzielnie formułuje wnioski na temat decyzji podejmowanych w rodzinie – przedstawia pomysły sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie
Moja mama jest wspaniała!: Ryszard Przymus, „Nasza Mama jest poetką...”	– czyta wiersz głośno – wskazuje bohaterkę wiersza – wskazuje, kto wypowiada się w wierszu – wymienia sytuacje ukazane w wierszu	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – przedstawia bohaterkę wiersza i wyjaśnia, kim jest dla osób wypowiadających się w utworze – wskazuje nastrój wiersza	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – opowiada w 2–3 zdaniach o tym, jak mama opisuje codzienne zajęcia i otaczający ją świat	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o mamie i jej wpływie na dzieci, odnosząc je do własnego doświadczenia	– przedstawia pomysły na to, by o otaczającym świecie mówić w niezwykły sposób

	– podaje definicję nastroju wiersza		– wyjaśnia, jak sposób mamy, w jaki mówi o świecie, wpływa na dzieci – wyjaśnia, co wpływa na nastrój wiersza	– przedstawia określenia, którymi można by opisać mamę przedstawioną w wierszu i uzasadnia swoje wybory – wyjaśnia, jakie uczucia towarzyszą osobom mówiącym w wierszu i uzasadnia swoją opinię	
Blżej języka: Czym są alfabet, głoska, litera?	– wymienia litery w kolejności alfabetycznej – definiuje literę – definiuje głoskę	– porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej – odróżnia głoski i litery	– określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach – odróżnia samogłoski i spółgłoski	– bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski – szuka wyrazu w słowniku ortograficznym	– sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego, – korzysta z katalogu bibliotecznego, spisu produktów w sklepie internetowym
Blżej języka: Czym jest sylaba?	– wskazuje sylaby – wyjaśnia, co tworzy sylabę	– poprawnie dzieli wyrazy na sylaby	– układa wyrazy z różnych sylab – poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii	– korzysta ze słownika ortograficznego, sprawdzając poprawność przenoszenia wyrazów do następnej linii	– układa historyjkę z wyrazów zbudowanych z różnych sylab
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z ó	– wymienia zasady ortograficzne pisowni ó – poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -ów, -ówka, -ówna	stosuje zasady ortograficzne pisowni ó – tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z ó wymiennym	– korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym	– układa rymowanki z wyrazami z ó – układa historyjki z wyrazami z ó – prezentuje historyjki na forum klasy
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z u	– wymienia zasady ortograficzne pisowni u	– stosuje zasady ortograficzne pisowni u	– korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy będące wyjątkami	– opowiada, jak spędzają czas mieszkańcy deszczowego

	– poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -lec, -uch, -unek, -us, -usz, -ura, -uj, -uje				miasta, wykorzystując wyrazy z <i>u</i>
Szkoła mówienia i pisanie: Jak napisać pozdrowienia?	– poprawnie zapisuje miejscowość i datę – wymienia elementy pozdrowienia – podejmuje próbę napisania pozdrowień	– poprawnie zapisuje adres – redaguje pozdrowienia według wzoru	– stosuje zwroty do adresata – uzupełnia brakujące elementy pozdrowienia	– redaguje pozdrowienia odpowiednie do sytuacji i adresata – wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową – stosuje emotikony	– redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami w związku z określoną sytuacją
Rozdział II. Szkolne radości, szkolne smutki, Andrew Macara, „Piłkarze”	– wybiera wyrazy, które najtrafniej opisują obraz – wymienia postaci znajdujące się na obrazie	– wybiera wyrazy, które najtrafniej opisują obraz i uzasadnia swoją opinię – opisuje postacie przedstawione na obrazie – określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	– określa dominujące na obrazie kolory – opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	– wyjaśnia, dlaczego dziecko na drugim planie stoi samotnie i uzasadnia swoją opinię	– określa nastrój obrazu i uzasadnia swoją wypowiedź – opowiada o tym, co może wydarzyć się za chwilę pomiędzy dziećmi i uzasadnia swoją opinię – wyjaśnia, co jest ważne podczas wspólnej zabawy
Marzenia kontra szkoła: Joanna Kulmowa, „Marzenia”	– czyta wiersz głośno – określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu – podaje definicję podmiotu lirycznego	– czyta wiersz głośno, wyrażnie – wskazuje uczucia podmiotu lirycznego w wierszu – wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny nie lubi chodzić do szkoły	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – wyjaśnia, dlaczego, według podmiotu lirycznego, w szkole nie ma miejsca na marzenia i uzasadnia swoją opinię	czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o tym, czy w szkole można spełniać marzenia szkoła, odnosząc się do własnego doświadczenia	– wskazuje marzenia, dla których szkoła jest miejscem na ich spełnienie – formułuje opinię, od kogo lub od czego zależy spełnienie marzeń

			– przedstawia, co się dzieje z marzeniami, które zostają w domu		
Mała szkoła życia: Marta H. Milewska, „Po co nam ta szkoła?”.	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat dwóch etapów projektu szkolnego	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje podobieństwa szkoły do dorosłego życia – wyjaśnia, czego, według taty, uczy szkoła oprócz różnych przedmiotów	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze – wyjaśnia znaczenie słów: <i>szkoła to taka mała szkoła życia</i> i uzasadnia swoją opinię – wyjaśnia, dlaczego tata podał chłopcom przykład Ani – podaje argumenty, dlaczego warto uczyć się rzeczy, które wydają się nieciekawe	– samodzielnie formułuje pytania związane ze wspomnieniami szkolnymi, które można zadać rodzicom – przedstawia projekt dotyczący szkoły marzeń – wyjaśnia, co można zrobić, by szkoła, do której uczęszcza, stała się szkołą marzeń
Pracujemy w zespole: Judy Blume, „Opowieści czwartoklasisty”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, kto opowiada o wydarzeniach w tekście – formułuje 2–3 zdania na temat zadania, które dzieci miały wykonać, uzasadniając, kore etapy	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje uczucia chłopców, którzy zobaczyli okładkę przygotowaną przez koleżankę i uzasadnia swoje wybory	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze z perspektywy różnych bohaterów	– samodzielnie formułuje zasady dobrej współpracy w grupie

	– podaje definicję narratora	pracy były dla dzieci najtrudniejsze		– wyjaśnia, dlaczego zmienia zdanie o poszczególnych bohaterach, odwołując się do tekstu i do wypowiedzi członków innych grup	
Podczas lekcji...: April Stevens, „Figgrotten”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze – podaje definicję bohatera literackiego	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, dlaczego bohaterka była bardzo aktywna na lekcjach w młodszych klasach – formułuje 2–3 zdania na temat uczuć, które Figgrotten, wywoływała w uczniach, wyjaśniając, dlaczego dzieci mogły się tak czuć przy koleżance	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jak zmieniło się zachowanie Figgrotten w klasie – wyjaśnia, co czuła Figgrotten, kiedy nauczyciel zadawał jej pytania – przedstawia, co Figgrotten myślała o sobie i uczniach, odpowiadając na pytania nauczyciela?	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, czy postawa Figgrotten wzbudza sympatię czy niechęć – opowiada, jak poprawić atmosferę w klasie, słucha opinii innych uczniów	– próbuje znaleźć powody milczenia niektórych uczniów podczas lekcji – samodzielnie formułuje pomysły dotyczące zapobiegania bierności uczniów podczas lekcji
Biblioteka na nas czeka: Krystyna Wodnicka, „W bibliotece”	– czyta wiersz głośno – określa, kiedy i gdzie mają miejsce wydarzenia ukazane w tekście – podaje definicję epitetu	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wskazuje sposoby spędzania wolnego czasu przedstawione w wierszu i mówi, który z nich wybiera najczęściej w wierszu	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – znajduje w tekście określenia rzeczownika i udowadnia, iż są to epitety	czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o tym, co zyskujemy, czytając książki – wymyśla tytuły książek wspomnianych w drugiej strofie, wyjaśnia, która z nich jest najciekawsza	– formułuje pomysły, jak zachęcić innych do czytania – wybiera, dyskutując z kolegami i koleżankami w klasie, najlepszy z pomysłów na zachęcenie innych do czytania

		– wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny nie lubi chodzić do szkoły	– znajduje w tekście trzy rzeczowniki bez określeń i formułuje do nich epitety		
Misja: biblioteka!	– wyjaśnia, jakie informacje na temat książki znajdują się na karcie katalogu internetowego	– odpowiada na pytania dotyczące dalszych kroków w związku z niewiedzą o miejscu książki, końcem terminu wypożyczenia książki – przygotowuje informacje na temat książki wartej przeczytania	– szuka w Internecie informacji na temat zajęć organizowanych przez najbliższą bibliotekę – sporządza listę zajęć bibliotecznych w których chętnie wzięłby udział – wyjaśnia, która z bibliotek przedstawionych na ilustracji wydaje się mu najbardziej atrakcyjna	– opracowuje listę rozwiązań, które warto zastosować, by biblioteka była miejscem wartym spędzania w niej czasu	– przygotowuje plakat z samodzielnie przygotowanymi hasłami promującymi bibliotekę jako miejsce warte odwiedzenia
Ludzie książki	– wymienia ludzi, bez których nie powstałaby książka	– wyjaśnia, na czym polega praca poszczególnych osób przy książce – dopasowuje nazwy czynności do nazw zawodów osób pracujących przy książce	– zapisuje pytania do wybranych osób pracujących przy powstawaniu książki	– wyjaśnia, jakimi cechami charakteru powinny wyróżniać się poszczególne osoby pracujące nad powstawaniem książki i uzasadnia swoje poglądy	– wyjaśnia, który z zawodów związanych z powstawaniem książek wydaje się mu najciekawszy i dlaczego
Bliżej języka: Co już wiemy o rzeczowniku?	– podaje definicję rzeczownika – wskazuje rzeczowniki nazywające osoby, zwierzęta, rośliny, rzeczy, miejsca, zjawiska pogodowe	– zapisuje nazwy uczuć i układa z nimi zdania – ustala rodzaj rzeczowników	– wyszukuje rzeczowniki w rozmowie, zapisuje je w zeszycie w formie podstawowej i określa ich rodzaj	– nazywa cechy charakteru, zapisuje je jako rzeczowniki i określa ich rodzaj – zamienia rzeczowniki na inne o podobnych znaczeniu, by uniknąć powtórzeń	– poprawnie używa różnych form rzeczowników sprawiających trudności, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika

Bliżej języka: Jak odmienia się rzeczownik?	– podaje liczby i przypadki rzeczownika	– zadaje pytania przy kolejnych przypadkach	– odmienia rzeczowniki przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej	– uzupełnia zdania właściwymi formami rzeczownika – określa przypadek i liczbę danego rzeczownika w zdaniu	– wymyśla zdanie pozwalające zapamiętać nazwy przypadków i ich kolejność
Ortografia dla każdego: Pisownia wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły	– wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	– stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	– poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje tytuły książek, filmów, utworów, dzieł sztuki, programów, również ze spójnikami i przymkami wewnątrz tytułu – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą)
Interpunkcja: Cudzysłów i kursywa	– wskazuje cudzysłów i kursywę – zna zasady stosowania cudzysłowu i kursywy	– zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach	– zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzysłowach	– stosuje kursywę w tekście pisanym na komputerze	– poprawnie zapisuje tytuły w wypowiedzi zapisanej ręcznie lub komputerowo na temat swoich ulubionych książek, filmów i programów – stosuje poprawne formy rzeczownika <i>cudzysłów</i>
Skoła mówienia i pisania: Jak tworzyć notatki?	– mówi, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania	– odróżnia różne sposoby notowania – sporządza notatki, wykorzystując wiedzę na temat różnych sposobów notowania	– wybiera z tekstu ważne informacje – notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli	– sporządza notatkę w określonej formie – wybiera sposób zanotowania ważnych informacji	– trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi – przestrzega zasad poprawności językowej

Rozdział III. O sobie, o nas, Nikołaj Pietrowicz Bogdanow-Bielski, „Goście”	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia postaci znajdujące się na obrazie – określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postacie przedstawione na obrazie – wyjaśnia obecność lampionów 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuację przedstawioną na obrazie – przewiduje niespodzianki i zabawy czekające na chłopców za ogrodzeniem 	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia związek tytułu z sytuacją przedstawioną na obrazie – opowiada, co będzie działo się później, w jakich wydarzeniach będą uczestniczyć chłopcy
Jaka, jaki jestem?: Joanna Papużyńska, „Ja”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz głośno – wyjaśnia, co jest tematem wiersza – podaje definicję porównania 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, jak przedstawia siebie osoba, która wypowiada się w wierszu, na czym się skupia w prezentacji siebie – wskazuje, jak tytuł wiersza łączy się z jego treścią 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wskazuje fragmenty dotyczące myśli mówiącego – określa, jakie są te myśli, kiedy się pojawiają i czego mogą dotyczyć 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wybiera jedną myśl, którą uważa za najbliższą i rysuje ją w zeszycie – uzasadnia, czy dobrze jest mieć wiele myśli w głowie – analizuje budowę porównania i wskazuje porównania w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje trzy swoje cechy i prezentuje je w formie porównań
Jesteśmy różni: Ewa Martynkien, „Mój kumpel Jeremi”	<ul style="list-style-type: none"> – mówi, kto uczestniczy w wydarzeniach i kto o nich opowiada – wskazuje, gdzie i kiedy dzieją się wydarzenia przedstawione w tekście – układa wydarzenia w kolejności ich występowania 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi, co Oskar i Jeremi mogli czuć podczas zabawy dziurawą piłką, podczas spotkania z wyrostkami i w chwili dotarcia do szałas – wskazuje, w których sytuacjach uczucia chłopców się różniły i wyjaśnia przyczynę tych różnic 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego narrator przypomniał sobie historię gęsi Emmy, gdy był prześladowany – wskazuje, co łączy historię gęsi Emmy z przeżyciami narratora 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje fragmentu utworu, w którym bohater akceptuje siebie takim, jakim jest i wyjaśnia, co te słowa o nim mówią i czego mogą nas nauczyć 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak w codziennym życiu można wykorzystać różnorodność ludzi, zwierząt i roślin – wyjaśnia, co można zrobić, by pomóc osobie prześladowanej i zadbać o swoje bezpieczeństwo

	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, które wydarzenie jest najważniejsze – wskazuje, dla kogo wydarzenie jest nieprzyjemne 				
<p>Jak sobie radzę z emocjami?: Agnieszka Chylińska, „Zeza i wszystkie problemy świata”</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje najważniejsze wydarzenie z tekstu – określa, kiedy i gdzie wydarzenie się rozgrywa – wskazuje bohaterów wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co było ważne dla Zuzi po rozpoczęciu biegu – omawia, jak Basia Pająk i pani Izabela dodawały Zuzi otuchy – mówi, jak Zuzia zachowała się wobec Przemka Kiszki – wskazuje, jak Zuzia mogłaby podziękować Przemkowi Kiszce za jego gest i pogratulować mu sukcesu 	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera po dwie nazwy emocji nazywa uczucia Zuzi przed biegiem i po jego zakończeniu, odwołując się do tekstu – wyjaśnia, jaki wpływ na Zuzię może mieć niepowodzenie podczas zawodów – wyjaśnia, czy doświadczenie niepowodzenia może być przydatne w życiu, uzasadnia swoje stanowisko odwołując się do treści tekstu i własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak radzić sobie z uczuciami po niepowodzeniach – wskazuje, na podstawie własnych doświadczeń, co pomaga odzyskać spokój i gotowość do podejmowania kolejnych wyzwań 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje plakat zachęcający do wysiłku mimo kolejnych niepowodzeń – wymyśla hasło motywujące do wytrwałego dążenia do celu
<p>Jak się chwalić?: Jan Brzechwa, „Samochwała”</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaka jest Samochwała przedstawiona w wierszu: 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, z czego Samochwała może być dumna, uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różnicę, pomiędzy chwaleniem się a przechwalaniem – decyduje, czy Samochwała chwali się, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie uczucia może wzbudzać Samochwała w swoich koleżankach i kolegach, uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje radę dla Samochwały, jak mówić o swoich zaletach

	<ul style="list-style-type: none"> • jakie ma cechy i umiejętności • jak wygląda • jaką ma rodzinę – podaje definicję rymu		czy przechwala, uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu i własnych doświadczeń	tekstu i własnych doświadczeń – zapisuje trzy pary wyrazów, które rymują się w utworze	
Młodzi mają głos: Anne-Cath. Vestly, „8+2 i promenada babci”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze – podaje definicję synonimu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, jak wyglądała sytuacja, w której uczestniczą bohaterowie z ich perspektywy – formułuje 2–3 zdania na temat cech charakteru bohaterów i uzasadnia swoje wybory, odnosząc się do tekstu – łączy wyrazy o tym samym znaczeniu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jakie informacje przekazuje autor tekstu na temat dzieci poprzez zachowanie i postawę Mortena – zastępuje wyrazy synonimami	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, jak na co dzień można dbać o przyrodę – wskazuje, który wyraz nie jest synonimem	– samodzielnie wykonuje plakat zachęcający do dbania o przyrodę – stosuje różnorodne słownictwo, korzysta z synonimów, budując swoją wypowiedź – formułuje sądy na temat tego, dlaczego warto reagować, gdy przyroda jest zagrożona
Wielki człowiek, czyli jaki?: Ewa Szelburg-Zarembina, „Przed pomnikiem Wielkiego Człowieka”	– czyta wiersz głośno – określa, kiedy i gdzie mają miejsce wydarzenia ukazane w tekście – podaje definicję adresata wiersza	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, jakie uczucia towarzyszą mu po przeczytaniu wiersza i uzasadnia swoją odpowiedź	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – wyjaśnia na podstawie wiersza, kim jest wielki człowiek	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co oznaczają słowa i ty możesz wyrosnąć na wielkiego człowieka i odnosi je do własnych doświadczeń	– formułuje listę cech wyróżniających wielkiego człowieka, uzasadnia swoje wybory – proponuje swoje rozwiązania, by świat stał się lepszym miejscem

		– wyjaśnia, kim jest adresat wiersza	– wyjaśnia wpływ wielkiego człowieka na świat		
Komunikacja: Jak się porozumiewamy	– podaje definicję nadawcy, odbiorcy oraz komunikatu – wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu na podstawie zdjęć	– przedstawia, jakie znaki wykorzystujemy, by skutecznie się komunikować – nazywa uczucia postaci na ilustracjach i wyraża je emotikonami	– wyjaśnia, dlaczego w miejscach publicznych stosuje się znaki graficzne podczas komunikowania się	– wyjaśnia, dlaczego znajomość znaków jest potrzebna we współczesnym świecie	– samodzielnie projektuje znak, za pomocą którego informuje innych o potrzebie odpoczynku
Blżej języka: Co już wiemy o przymiotniku?	– wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy	– wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami	– wypisuje rzeczowniki i dopasowuje do nich odpowiednie przymiotniki	– wyszukuje przymiotniki w zadaniach	– opisuje salę lekcyjną, używając przymiotników
Blżej języka: Jak odmienia się przymiotnik?	– dopasowuje przymiotniki do ilustracji – podaje liczby, rodzaje i przypadki przymiotnika	– odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki	– stosuje przymiotniki w odpowiednich formach – odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	– określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika – określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej	– zastępuje przymiotniki modne ich synonimami, by stworzyć precyzyjniejsze wypowiedzi – w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z rz	– wymienia zasady ortograficzne pisowni rz – poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -arz, -erz, -mistrz, -mierz	– stosuje zasady ortograficzne pisowni rz	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z rz wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni rz po spółgłoskach – poprawnie zapisuje wyrazy z rz niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia rz) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego – tworzy historyjkę z wyrazami z rz

Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z ż	– wymienia zasady ortograficzne pisowni ż	– stosuje zasady ortograficzne pisowni ż – poprawnie zapisuje wyrazy z ż po <i>l, t, r, n</i>	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z ż wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z ż niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia z ż) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego – tworzy historyjkę dotyczącą tego, o czym mogą rozmawiać nowi znajomi: sierżant, inżynier i jego żona
Szkoła mówienia i pisania: Jak opisać postać?	– definiuje opis postaci i wymienia jego najważniejsze elementy – wymienia wyrazy opisujące wygląd postaci – opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd i zachowanie postaci rzeczywistej	– łączy nazwy części opisu postaci z przykładami – wymienia przymiotniki określające wiek, wzrost, sylwetkę, twarz, włosy, strój, usposobienie	– wskazuje cechy charakteru postaci na podstawie jej zachowania – stosuje wyrazy bliskoznaczne, dzięki którym unika powtórzeń wyrazów <i>być</i> i <i>mieć</i>	– przygotowuje zagadki – opisy osób z klasy – stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej – wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis postaci, unikając powtórzeń – wyjaśnia, jak w codziennym życiu można wykorzystać umiejętność opisywania postaci
Rozdział IV. Opisać Polskę, Henryk Weyssenhoff „Wiosna”	– nazywa kolory, które widzi na obrazie – mówi o pogodzie, przedstawionej na obrazie	– określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie – wyjaśnia, czy miejsce przedstawione na obrazie jest spokojne, czy pełne ruchu	– wyjaśnia, jak przedstawiony na obrazie krajobraz wyglądałby zimą lub jesienią	– opisuje pierwszy i drugi plan obrazu – wybiera fragment obrazu i opisuje go za każdym razem w jednym zdaniu wesoło, smutno, tajemniczo, zabawnie	– wyjaśnia związek między dziełem a tytułem rozdziału – nadaje obrazowi własny tytuł i uzasadnia swój wybór

Polska – mój kraj	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia ważne miejsca w Polsce – podaje skojarzenia ze słowem <i>Polska</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje, z czego słyną różne miejsca w Polsce – rozpoznaje miejsca, budynki i przedmioty przedstawione na mapie Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera trzy polskie miasta i podaje do nich jak najwięcej skojarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o atrakcjach regionu, w którym mieszka – wyjaśnia, co łączy wszystkich Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie przygotowuje folder dla zagranicznych turystów reklamujący najładniejsze miejsca w Polsce
Co warto wiedzieć o hymnie?: Józef Wybicki, „Mazurek Dąbrowskiego”	<ul style="list-style-type: none"> – zna hymn Polski „Mazurek Dąbrowskiego” – wyjaśnia, gdzie i kiedy powstał utwór, kto jest jego autorem, – podaje definicję rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dla kogo napisano „Mazurek Dąbrowskiego” i w jakiej sytuacji znajdowała się wtedy Polska 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia postaci i zdarzenia przedstawione w „Mazurku Dąbrowskiego” – określa nastrój utworu, uzasadnia na podstawie tekstu swoje zdanie – wyjaśnia, co oznacza słowo „my” w utworze – wyjaśnia, jak powtarzająca się ilość sylab wpływa na recytację utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia, do jakiej postawy wobec ojczyzny chce przekonać Polaków osoba mówiąca w utworze – wyjaśnia, jak wyrazić miłość do ojczyzny w czasach pokoju 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak wyrazić miłość do ojczyzny w czasach pokoju – wyjaśnia, jak zachowywać się podczas śpiewania lub słuchania „Mazurka Dąbrowskiego”
Jak być patriotą na co dzień?: Marek Michalak, „Opowieści o tym, co w życiu ważne”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze – podaje definicję synonimu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, co zmartwiło Miłosa i jak mama zareagowała na zmartwienie syna 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje różne przykłady zachowań patriotycznych i odnosi je do codziennego życia 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego dbanie o przyrodę jest przykładem postawy patriotycznej – wyjaśnia powód powołania się w tekście na autorytet i buduje wniosek dotyczący tego, jak rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy definicję patriotyzmu i dyskutuje na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu

				współcześnie mogą swoje dzieci uczyć patriotyzmu	
Piastowska gościnność: Magdalena Grądzka, „Piast Kołodziej”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – układa wydarzenia utworu w kolejności – podaje definicję elementów realistycznych i fantastycznych utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, jak wyglądało życie Piasta Kołodzieja i jego rodziny, czym były postrzyżyny, jak Piast ugościł wędrowców i jak wędrowcy odwiedzili się za gościnę 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wymienia wydarzenia realistyczne i fantastyczne legendy 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje cechy charakteru Piasta Kołodzieja i uzasadnia je, odnosząc się do treści legendy 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy definicję gościnności – wyjaśnia, dlaczego warto okazywać gościnność innym ludziom
Kraj Lecha: Magdalena Grądzka, „O Lechu, Czechu i Rusie”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – porządkuje wydarzenia legendy, układając je w kolejności – podaje definicję legendy 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, dlaczego Lech, Czech i Rus postanowili wyruszyć w drogę, jakie ziemie osiedlili bracia, co sprawiło, że Lech pozostał w miejscu wybranym na odpoczynek 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, dlaczego gród Lecha nazwano Gnieznem – wyjaśnia związek między legendą a polskim godłem 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje na podstawie tekstu cechy legendy – wyjaśnia, o jakim ważnym wydarzeniu opowiada legenda „O Lechu, Czechu i Rusie” 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy wypowiedź na temat tego, dlaczego warto znać przeszłość Polaków i Polski

Z wizytą w teatrze: Joanna Kulmowa, „Po co jest teatr?”	– czyta wiersz głośno – określa, gdzie ma miejsce sytuacja ukazana w tekście	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, co jest tematem wiersza – wyjaśnia znaczenie rekwizytów w teatrze	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wyjaśnia, co to znaczy, że w teatrze dzieją się czary – omawia wrażenia po spektaklu na podstawie wiersza	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego, według podmiotu mówiącego, warto chodzić do teatru – odpowiada na pytanie, po co jest teatr, korzystając z informacji zawartych w tekście i z własnych doświadczeń	– proponuje, jak wykorzystać różne przedmioty na scenie teatralnej
Ludzie teatru	– wymienia ludzi przygotowujących przedstawienie teatralne	– wyjaśnia, na czym polega praca poszczególnych osób przy przedstawieniu teatralnym	– wyjaśnia, który z zawodów związanych z teatrem wydaje się być najciekawszy i uzasadnia swoój wybór – prezentuje zawody związane z teatrem za pomocą ikon	– wyjaśnia, który z elementów przedstawienia teatralnego (reżyseria, gra aktorów, kostiumy, charakteryzacja, dekoracje, rekwizyty, muzyka, światło) jest szczególnie ważny i uzasadnia swój wybór, odnosząc się do własnych doświadczeń – opowiada o wrażeniach z obejrzanego przedstawienia teatralnego	– tworzy kodeks kulturalnego zachowania w teatrze
Bazyliśzek w teatrze: Wanda Chotomska, „Legenda o warszawskim Bazyliśzku”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, czego bali się	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jakimi cechami charakteru wykazała się bohaterka i	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje konsekwencje wyborów Magdy,	– przygotowuje przedstawienie pod tytułem „Legenda o warszawskim Bazyliśzku”

		mieszkańcy Warszawy, co im groziło, co przydarzyło się bratu Magdy, jak Magda próbowała uratować brata, jak przekonywano dziewczynę, by nie wchodziła do lochu, na jaki pomysł wpadła Magda, by uratować Marka	uzasadnia swój wybór, odnosząc się do tekstu	wymieniając skutki wejścia do lochu i pozostania na zewnątrz – wyjaśnia, jaką decyzję podjąłby, będąc na miejscu Magdy – wyjaśnia znaczenie przysłowia Kto mieczem wojuje, od miecza ginie – wyjaśnia, czy przysłowie można odnieść do zakończenia legendy, uzasadniając swoją odpowiedź	
Bliżej języka: Co już wiemy o czasowniku?	– wymienia czynności uczniów podczas przerwy – podaje definicję czasownika i pytania czasownika – wskazuje czasowniki wśród innych części mowy	– wyjaśnia, z jakimi wyrazami łączą się czasowniki	– odróżnia czasowniki nazywające czynności i stany	poprawnie stosuje czasowniki	– tworzy wypowiedzi o ulubionych lekcjach, wykorzystując czasowniki nazywające czynności i stany
Bliżej języka: Jak odmienia się czasownik?	– podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika – wskazuje czasowniki w czasie przeszłym,	– odmienia czasowniki przez liczby i osoby – odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym	– stosuje czasowniki w odpowiednich formach – określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika	– poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach – tworzy poprawne formy trudnych czasowników	– wykorzystuje wiedzę o czasowniku do komunikowania się z otoczeniem w adekwatny sposób

	teraźniejszym i przyszłym – wskazuje bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika	– rozpoznaje bezokolicznik	– odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej	– określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika – używa bezokoliczników w wypowiedzi	
Ortografia dla każdego: Pisownia wielką literą – państwa, regiony, miasta, dzielnice, wsie	– wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą państw, regionów, miast, dzielnic, wsi	– stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą państw, regionów, miast, dzielnic, wsi	– poprawnie zapisuje nazwy państw, regionów, miast, dzielnic, wsi – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje nazwy państw, regionów, miast, dzielnic, wsi, odróżniając nazwy własne od pospolitych – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego	– tworzy wypowiedź pisemną na temat miejscowości, w której mieszka, województwa, kraju, który chce odwiedzić i języka, którym mówią mieszkańcy kraju, poprawnie zapisując nazwy państw, regionów, miast, dzielnic, wsi
Szkoła mówienia i pisania: Jak napisać plan wydarzeń?	– określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń – uzupełnia ramowy plan wydarzeń na podstawie tekstu	– przekształca czasowniki na rzeczowniki nazywające czynność – przekształca plan wydarzeń z czasownikami na plan wydarzeń z rzeczownikami nazywającymi czynności	– redaguje ramowy plan wydarzeń na podstawie tekstu	– redaguje plan szczegółowy na podstawie tekstu	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
Rozdział V. Baśniowe krainy, Anne Grahame Johnstone, „Pasterka i kominiarczyk” Hansa Christiana	– wymienia elementy znajdujące się na obrazie – opisuje mężczyznę znajdującego się na obrazie	– wyjaśnia, jakie elementy przedstawione na obrazie zna z baśni	– odgaduje, na podstawie tytułu obrazu, kim jest mężczyzna przedstawiony na obrazie i uzasadnia swoją odpowiedź	– opisuje pierwszy i drugi plan obrazu – opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie	– przedstawia słowa, które mogłyby się pojawić w głosowi twórcy obrazu, gdy patrzy na świat własnej wyobraźni i uzasadnia swój wybór

Andersena					
Poznajemy cechy baśni: Charles Perrault, „Kopciuszek”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa miejsce wydarzeń – układa ramowy plan wydarzeń do baśni – podaje definicję baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, z czego wynikała niechęć macochy do Kopciuszka, dlaczego bohaterka nie przyznała się ojcu, że jest źle traktowana, dlaczego zyskała przezwisko, dlaczego siostry nie chciały, bo bohaterka uczestniczyła w balu, co sprawiło, że księżę zwrócił uwagę na Kopciuszka 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – dopasowuje cechy charakteru do postaci, uzasadniając swoje stanowisko na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje na podstawie tekstu cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy wypowiedź na temat tego, które cechy Kopciuszka są godne naśladowania, a które budzą wątpliwości
O czarze, który prysł: Wanda Chotomska, „Kopciuszek”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – przedstawia wydarzenia ukazane w tekście – podaje definicję dialogu i monologu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno i cicho – wyjaśnia, z jakich części składa się tekst – wyjaśnia, jaką funkcję pełni tekst zapisany kursywą 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, które słowa w tekście są najważniejsze i dlaczego – układa wydarzenia z tekstu w kolejności, 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację, z podziałem na role – wskazuje na podstawie tekstu i baśni „Kopciuszek” różnice pomiędzy oba tekstami 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje plakat do przedstawienia teatralnego o Kopciuszk – umieszcza na plakacie elementy graficzne odnoszące się do tekstu – układa monolog Kopciuszka, który mógłby zostać wygłoszony po wypowiedzi Księcia

			– dopasowuje emotikony do emocji Kopciuszka i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia morał płynący z wypowiedzi Księcia	
Szansa na lepsze życie: Jacob i Wilhelm Grimm, „O rybaku i jego żonie”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wskazuje na powtarzające się słowa w baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, co przytrafiło się rybakowi podczas połowu i jak bohater postąpił w tej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jak przyroda reagowała na kolejne żądania żony rybaka – wyjaśnia znaczenie opisów darów ofiarowanych przez rybkę – wskazuje cechy charakteru rybaka i jego żony, odnosząc się do tekstu – wyjaśnia, które cechy rybaka i jego żony przyczyniły się do utraty szansy na poprawę życia bohaterów i uzasadnia swoją odpowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – doradza rybakowi i jego żonie, o spełnienie którego życzenia mogliby poprosić, gdyby złota rybka dała im drugą szansę, uzasadnia swoją odpowiedź – wybiera powiedzenie zgodne z przesłaniem baśni i uzasadnia swój wybór, odnosząc się do znaczenia powiedzenia i treści baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje baśń „Kopciuszek” i baśń „O rybaku i złotej rybce” wskazując podobieństwo złotej rybki do jednej z postaci z baśni „Kopciuszek” – wyjaśnia, na czym polega podobieństwo codziennego życia rybaka do życia Kopciuszka i jej sióstr – wyjaśnia różnicę zakończeń obu utworów
Prawda czy pozory?: Hans Christian Andersen, „Nowe szaty cesarza”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – wypowiada się na temat czasu i miejsca wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – przypisuje cechy charakteru poszczególnym bohaterom baśni, uzasadniając swój wybór 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, czy uprzejmość ukazaną w utworze można uznać za zaletę, uzasadnia swoje stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego dziecko powiedziało cesarzowi prawdę, uzasadnia swoje stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy wypowiedź na temat tego, co powinien zrobić cesarz, by odzyskać szacunek poddanych

	– wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe na podstawie tekstu baśni		– wyjaśnia, dlaczego dworzanie nie mówili cesarzowi prawdy	– nazywa uczucia towarzyszące cesarzowi, kory usłyszał, że jest nagi, uzasadnia swoje stanowisko	
Bliżej języka: Jak odmienia się czasownik w czasie przeszłym i przyszłym?	– wskazuje czasowniki w czasie przeszłym i przyszłym – podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika	– odróżnia czasowniki w czasie przeszłym i przyszłym – odmienia czasowniki w czasie przeszłym przez osoby, liczby i rodzaje – określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej – wskazuje czasowniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	– stosuje czasowniki w czasie przeszłym i przyszłym – odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej – odróżnia rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasowników w czasie przeszłym	– stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym	– odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników
Bliżej języka: Czym jest przysłówka?	– wskazuje przysłówki wśród innych części mowy	– wyszukuje przysłówki w tekście – rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników	– tworzy przysłówki od przymiotników – dopisuje odpowiednie przysłówki do czasowników w zdaniach	– określa znaczenie przysłówków w zdaniu – dostrzega związek między przysłówkiem a czasownikiem	– redaguje tekst z wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówków
Ortografia dla każdego: Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	– wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	– poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> – korzysta ze słownika ortograficznego	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy)

					<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego – tworzy własne strategie uczenia się zasad ortograficznych
Szkoła mówienia i pisanie: Jak opisać przedmiot?	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu – podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu – opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu – łączy części opisu przedmiotu z ich przykładowymi realizacjami 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje wyrazy bliskoznaczne nazywające cechy przedmiotu – tworzy porównania, aby urozmaicić opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje opis przedmiotu, unikając powtórzeń czasowników <i>być</i> i <i>mieć</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję – wydziela akapity 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny opis przedmiotu, unikając powtórzeń
VI. Co jest w życiu ważne, Cordula Ditz, „Czworo przyjaciół”	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy znajdujące się na obrazie – opisuje wygląd postaci znajdującej się na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie uczucia budzi w nim namalowana scena, uzasadnia swoje wybory 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co myśli o postaciach pokazanych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje pierwszy i drugi plan obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie tytułu w kontekście sytuacji przedstawionej na obrazie, uzasadnia swoje stanowisko

Wolniej, proszę!: Danuta Wawiłow, „Szybko”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz głośno – określa, kiedy i gdzie mają miejsce sytuacje ukazane w tekście – podaje definicję powtórzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, kim jest podmiot mówiący w wierszu – wyjaśnia, czyje słowa powtarza w pierwszej strofie 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wczuwa się w sytuację podmiotu mówiącego w wierszu – ocenia, czy pragnienia osoby mówiącej w wierszu są możliwe do spełnienia i uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu i własny doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co oznaczają powtórzenia w tekście – wyjaśnia, w jakich znaczeniach użyto słowa <i>wolno</i> w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje rozwiązania dotyczącego tego, co zrobić, by uniknąć w życiu pośpiechu
Pozory mylą: Joanna Olech, „Leo”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – przedstawia sytuację, w której znaleźli się bohaterowie – podaje definicję opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, kto jest narratorem utworu – podaje imię głównego bohatera, jego przezwisko i historię przezwiska 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – opisuje wygląd bohatera i wskazuje, czym się wyróżnia – wyjaśnia, jak bohater reaguje na zaczepki widzów 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co chłopcy chcieli pokazać swoim wyglądem – ocenia postępowanie chłopców z drużyny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie tolerancji w życiu codziennym
W wirtualnym świecie: Katarzyna Wasilkowska, „Już, już!”	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – przedstawia stosunek Luli do obowiązków szkolnych i domowych 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zalety i wady korzystania z gier komputerowych

	– przedstawia sytuację, w której znalazła się bohaterka tekstu	– wyjaśnia zachowania bohaterki w świecie realnym i wirtualnym	– tworzy hierarchię wartości Luli i uzasadnia wskazaną kolejność wartości	– wyjaśnia, dlaczego świat realny jest dla Luli nieatrakcyjny – ocenia postępowanie bohaterki	proponuje rozwiązania prowadzące do przestrzegania zasad higieny cyfrowej
Instrukcja na życie: Roksana Jędrzejewska-Wróbel, „Praktyczny pan”	– czyta głośno tekst – przedstawia sytuację ukazaną w utworze – układa wydarzenia w kolejności – podaje definicję antonimu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohatera utworu – tworzy pytania do odpowiedzi z tekstu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia na czym polega porównanie zażywania tabletek z posiadaniem kota – wskazuje podobieństwo i różnice tych rozwiązań – stosuje antonimy	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co jak mogłaby się potoczyć historia, gdyby praktyczny pan nie usłyszał audycji o zaletach kotów – wyjaśnia, jak obecność kota mogłaby zmienić pana	– wyjaśnia rolę zwierząt w życiu człowieka
Wierny jak... Hachiko: G.L. Marvel, „Hachiko”	– czyta głośno tekst – wyjaśnia, jakie emocje towarzyszą mu po przeczytaniu tekstu – wskazuje, na które pytania nie można znaleźć odpowiedzi w tekście	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, co jest tematem utworu – wybiera pary antonimów i decyduje, które słowa określają Hachiko, uzasadnia swój wybór	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, dlaczego pracownicy stacji początkowo przeganiali Hachiko – wskazuje powody zachowania pracowników stacji – ocenia zachowanie pracowników stacji	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – odpowiada, czy zgadza się z powiedzeniem, że pies to najlepszy przyjaciel człowieka, uzasadnia swoją opinię – porównuje historię Hachiko z polskim psem Dżoku	– tworzy kodeks postępowania właścicieli zwierząt zabierających swoje pupile do miejsc publicznych
Komunikacja: Jak się porozumiewać skutecznie?	– podaje definicję grzeczności językowej – wymienia zwroty i gesty powitalne	– przedstawia zasady skutecznej komunikacji	– wyjaśnia, jak stosować zasady skutecznej komunikacji na co dzień	– wyjaśnia, dlaczego bohaterowie scenek nie stosują zasad skutecznej komunikacji	– tworzy wypowiedź dotyczącą powodów, dla których należy stosować zasady skutecznej komunikacji na co dzień

			– wskazuje cechy dobrego i uważnego rozmówcy	– wyjaśnia znaczenie powiedzenia <i>Słowa mają moc</i> i odnosi je do swoich doświadczeń	
Bliżej języka: Jakie są typy zdań?	– wyjaśnia, czym jest zdanie – wymienia typy zdań ze względu na cel wypowiedzi	– rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	– stosuje odpowiednie typy zdań w wypowiedzi	– tworzy rady, jak nie należy zachowywać się w muzeum, wykorzystując zdania rozkazujące – stosuje odpowiednie słownictwo, tworząc grzeczne prośby	– samodzielnie formułuje wniosek uzasadniający zalety stosowania różnych typów zdań w wypowiedzi
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z <i>ch</i>	– wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i>	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i>	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ch</i> wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ch</i> niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia z <i>ch</i>) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z <i>h</i>	– wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>h</i>	– stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>h</i>	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia z <i>h</i>) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
Interpunkcja: Znaki na końcu zdania	– wymienia znaki interpunkcyjne znajdujące się na końcu zdania	– stosuje, zgodnie z regułami, kropkę, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania	– stosuje znaki interpunkcyjne świadomie	– poprawnie interpunkcyjnie zapisuje tekst	– formułuje wniosek dotyczący zasadności przestrzegania reguł polskiej interpunkcji i jej wpływu na sens wypowiedzi

Szkoła mówienia i pisania: Jak napisać opowiadanie?	– określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części – łączy części opowiadania z ich przykładowymi realizacjami	– układa wydarzenia do opowiadania w kolejności – redaguje początek opowiadania na podstawie ilustracji – pracując w grupie, układa plan wydarzeń do historyjki obrazkowej	– redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję	– redaguje opowiadanie twórcze na podstawie wstępu	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawne opowiadanie twórcze, unikając powtórzeń, stosując słownictwo dynamizujące akcję
Rozdział VII. Urok i siła marzeń. Tomasz Sętowski, „Podróż do nieznanej krainy”	– wymienia elementy znajdujące się na obrazie – wymienia kolory, które widzi na obrazie	– wyjaśnia, jakie uczucia budzi w nim namalowana scena, uzasadnia swoje wybory	– wskazuje elementy fantastyczne i realistyczne na obrazie – wyjaśnia, jak połączenie elementów realistycznych z fantastycznymi wpływa na nastrój obrazu	– wymyśla trzy tytuły dla obrazu: poważny, zabawny, tajemniczy, uzasadnia swoje pomysły – wymyśla nazwę dla ukazanej krainy i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia znaczenie tytułu w kontekście sytuacji przedstawionej na obrazie, uzasadnia swoje stanowisko
Świat oczami marzyciela: Julian Tuwim, „Dyzio marzyciel”	– czyta wiersz głośno – określa, gdzie ma miejsce sytuacja ukazana w tekście	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, kim jest podmiot mówiący w wierszu – wyjaśnia, kim jest bohater wiersza – wyjaśnia, co obserwuje bohater wiersza i o czym marzy	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wczuwa się w sytuację podmiotu mówiącego w wierszu – ocenia, czy pragnienia osoby mówiącej w wierszu są możliwe do spełnienia i uzasadnia swoją odpowiedź,	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wypisuje z tekstu epitety i wyjaśnia, co opisano za pomocą epitetów – wyjaśnia, których zmysłów dotyczą epitety – wskazuje, co można wyobrazić sobie dzięki epitetom	– ocenia marzenia Dyzia w kontekście realności ich spełnienia – wykorzystuje związki frazeologiczne, by mówić o nierealnych marzeniach

			odwołując się do tekstu i własnych doświadczeń	– określa nastrój wiersza i uzasadnia swoje stanowisko	
Wytrwale do celu: „Nie bój się marzyć” (rozmowa z Bartkiem Kubkowskim)	– czyta głośno wywiad – wyjaśnia, jakie emocje towarzyszą mu po przeczytaniu wywiadu – zapisuje trzy słowa, które najlepiej opisują bohatera wywiadu	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, co jest tematem wywiadu – tworzy pytania do podanych odpowiedzi związanych z tekstem – wyjaśnia, czym jest dla Bartka przepłynięcie Bałtyku	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – nazywa emocje towarzyszące Barkowi podczas pływania – wyjaśnia znaczenie słów Bartka: <i>Zwycięstwem jest już samo rozpoczęcie czegoś nowego</i>	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – układam wartości w odpowiedniej kolejności, tworząc hierarchię – wybieram wypowiedź Bartka, którą uważam za najważniejszą, uzasadniam swój wybór	– prowadzi wywiad z bliską osobą na temat marzeń
O podążaniu za marzeniami: Dorota Suwalska, „Ratunku, marzenia!”	– czyta głośno tekst – wyjaśnia, gdzie dzieją się wydarzenia – przedstawia temat utworu i wyjaśnia związek tytułu z treścią utworu	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, kto jest narratorem w tekście i uzasadnia swoją odpowiedź, wybierając właściwy cytat z tekstu na potwierdzenie swoich słów – opowiada: <ul style="list-style-type: none"> • co jest kluczową sprawą w utworze • jakiej katastrofie mowa na początku tekstu, 	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jaki jest bohater, opowiadający o wydarzeniach i uzasadnia swoje stanowisko – wyjaśnia znaczenie słów: <i>czasem sama droga do celu jest ważniejsza od niego samego</i> – prezentuje swoje stanowisko wobec powyższych słów i uzasadnia je	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – pracując w grupie wyjaśnia, dlaczego życie na wsi może być dobrym wyborem/ dlaczego warto mieszkać w mieście	– formułuje stanowisko dotyczące tego, czy lepiej być optymistą czy pesymistą

		<ul style="list-style-type: none"> • na czym polega problem taty z wyborem domu • jak wspólne sprawy wpływają na relacje rodzinne • dlaczego narrator objawia się, że po spełnieniu marzenia rodziców nie byłoby tak fajnie 			
Bliżej języka: Jak rozpoznać podmiot i orzeczenie	– podaje nazwy głównych części zdania i pytania, na które odpowiadają	– wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności – wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu	– wskazuje podmiot i orzeczenie przysłówkach – wyjaśnia znaczenia przysłów	– uzupełnia zdania orzeczeniami w czasie teraźniejszym – uzupełnia zdania orzeczeniami w czasie przeszłym	– tworzy wypowiedzi poprawne pod względem składniowym
Szkoła mówienia i pisanie: Jak napisać podziękowanie?	– określa, czym jest podziękowanie i wymienia jego elementy	– wskazuje brakujące elementy w podanym podziękowaniu – wybiera sformułowania, które może użyć do zredagowania podziękowań	– uzupełnia tekst podziękowania, korzystając z przydatnych słów – redaguje ustne podziękowania w określonych sytuacjach	– redaguje pisemne podziękowanie, uwzględniając konieczne elementy – stosuje w podziękowaniu odpowiednią kompozycję i układ graficzny	– wyjaśnia różnice pomiędzy podziękowaniami zapisanymi na kartoniku a tymi wysłanymi w SMS-ie – redaguje SMS z podziękowaniem poprawnym pod względem merytorycznym i kompozycyjnym

Akademia pana Kleksa: Pierwsze spotkanie z lekturą	<p>– opowiada, co zapamiętał z lektury i wyjaśnia, dlaczego</p> <p>– mówi, gdzie i kiedy dzieją się wydarzenia utworu</p> <p>– porządkuje wydarzenia utworu w kolejności chronologicznej</p>	– prezentuje trzy fragmenty utworu potwierdzające czas i miejsce wydarzeń	– łączy wydarzenia utworu z ich skutkiem	<p>– określa typ narratora utworu i uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do tekstu</p> <p>– odgaduje bohaterów utworu na podstawie wskazówek z tekstu</p>	<p>– formułuje wypowiedź na temat tego, kto jest najważniejszą postacią w utworze – Ambroży Kleks, Adaś Niezgódka, szpak Mateusz, uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do tekstu</p> <p>– redaguje wypowiedź na temat najbardziej zaskakującego wydarzenia tekstu, uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do tekstu</p>
Co wiemy o Ambrożym Kleksie?	podaje najważniejsze informacje na temat Ambrożego Kleksa: imię, nazwisko, adres, cechy wyglądu	<p>– wskazuje cechy charakteru, sposób prowadzenia lekcji, umiejętności i cechy szczególne pana Kleksa</p> <p>– wyjaśnia, odnosząc się do tekstu, jak oceniają pana Kleksa Adaś Niezgódka, Szpak Mateusz i Golarz Filip</p>	– wymienia zalety i słabości pana Kleksa, odnosząc się do tekstu	– wyjaśnia, którą umiejętność podziwia w panu Kleksie i uzasadnia swoje stanowisko	– formułuje wypowiedź dotyczącą cech i zachowań pana Kleksa, które są ważne w zawodzie nauczyciela, uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do tekstu
Czar Akademii pana Kleksa	<p>– wskazuje usytuowanie i wyjątkowość Akademii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gdzie się znajduje • co ją otacza • ile ma pięter 	– wskazuje różnice pomiędzy uczniami akademii a uczniami typowych szkół	<p>– wyjaśnia, kore lekcje w Akademii były najbardziej interesująca i uzasadnia swoje zdanie</p> <p>– wskazuje, co podoba mu się w sposobie nauczania pana Kleksa</p>	<p>– przygotowuje plakat reklamujący Akademię</p> <p>– na plakacie wskazuje, co mogłoby zachęcić uczniów do zapisania się do Akademii</p>	– zabiera głos w rozmowie na temat tego, czy Akademia może być wzorem dla dzisiejszych szkół, podaje dwie rzeczy wymyślone przez pana Kleksa, które warto wprowadzić w szkole

	<ul style="list-style-type: none"> co znajduje się na poszczególnych piętrach jaka jest atmosfera Akademii 		– wymyśla nowe, nietypowe przedmioty, których mogliby się uczyć chłopcy w Akademii opowiada o obowiązkach chłopców w Akademii		
Historia szpaka Mateusza	<p>– prezentuje najważniejsze informacje na temat szpaka Mateusza:</p> <ul style="list-style-type: none"> kim jest jak się porozumiewa co jest jego przysmakiem gdzie najczęściej przesiaduje z kim się przyjaźni 	– wyjaśnia, jakie obowiązki ma szpak Mateusz i jak sobie z nimi radzi	– formułuje pogląd, czy opowieść szpaka Mateusza przypomina baśń, wskazuje cechy historii ptaka, które mogą o tym świadczyć – przedstawia wydarzenia z życia szpaka Mateusza	– porównuje cechy charakteru młodego księcia i szpaka Mateusza	– tworzy wypowiedź na temat tego, czego nauczył się książę po przemianie w szpaka i jakim człowiekiem szpak Mateusz będzie po powrocie do ludzkiego wcielenia
Świat bajek, baśni i snów w „Akademii pana Kleksa”	– wyjaśnia, kogo uczniowie Akademii spotkali w bajkach, co się wydarzyło podczas tych spotkań i czego się chłopcy nauczyli	– objaśnia, co znajdowało się w szklankach ze snu Adasia – wymyśla, co Adaś mógłby znaleźć w ósmej szklance, opisuje tę rzecz i proponuje jej wykorzystanie	– uzasadnia, którą dziurkę lub dziurę pan Kleks zabrałby ze sobą, gdyby mógł po wizycie w Fabryce wziąć tylko jedną: <ul style="list-style-type: none"> dziurkę od klucza dziurę w moście 	– opracowuje przewodnik po Psim Raju, w którym przedstawia najciekawsze miejsca i atrakcje czekające na odwiedzających – przygotowuje plakat promujący dobre traktowanie zwierząt	– wyjaśnia, co oznaczają słowa <i>Podróże kształcą</i> i zajmuje stanowisko wobec tego stwierdzenia – informuje, czego nauczyli się bohaterowie książki podczas swoich wypraw

			<ul style="list-style-type: none"> • dziurkę w nosie • dziurę w pamięci 		
Rene Goscinny, Jean-Jacques Sempé, „Mikołajek” Pierwsze spotkanie z lekturą	– wyjaśnia, gdzie i kiedy dzieją się wydarzenia utworu, kim są bohaterowie utworu, co wie o narratorze dzieła	– przygotowuje kapsułę czasu do wybranego rozdziału przedstawiającego przygody Mikołajka, w kapsule umieść: <ul style="list-style-type: none"> • jeden przedmiot • jedną postać • jedno miejsce • jedno zdanie opisujące wydarzenie • wniosek płynący z tej historii 	– opowiada wydarzenia z pierwszego rozdziału z perspektywy nauczycielki, Gotfryda, Ananiasza, Alcesta, fotografa.	– dopasowuje rysunki do imion bohaterów wyjaśnia, jakie emocje wzbudzają w innych bohaterowie książki	– przyznaje złoty „Medal Śmiechu” jednemu wydarzeniu z książki, uzasadniając swój wybór
W rodzinie Mikołajka	– wskazuje, kto należy do rodziny Mikołajka i jak bohater mówi o swojej rodzinie	– opowiada o codziennych aktywnościach członków rodziny Mikołajka	– dopasowuje emotikony do postaci z książki – informuje, jak rozumie zakończenie rozdziału „Dzienniczki”	– pracując w grupie, pisze artykuł do gazety „Wieści z pokoju Mikołajka”, artykuł uwzględnia: tytuł <ul style="list-style-type: none"> • wstęp dotyczący zmian w domu bohatera • opis pięciu zasad obowiązujących w rodzinie z 	– opracowuje poradnik dla rodziców, w którym wyjaśnia, co dzieci oczekują od dorosłych i co domownicy mogą zrobić, by życie rodzinne było spokojniejsze i przyjemniejsze

				uwzględnieniem informacji, dlaczego dana zasada jest ważna	
Jak dobrze mieć kolegów!	– rozpoznaje bohaterów, kolegów Mikołajka, na podstawie fragmentów dzieła	– wyjaśnia, kto z klasy Mikołajka mógłby być kolegą i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia, z jakimi zabawami bohaterów wiążą się poszczególne przedmioty przedstawione na ilustracjach – wyjaśnia, na czym polegała zabawa, co przeszkodziło w zabawie, jak zakończyła się zabawa i co to oznacza	– na podstawie opowiadań „Palę cygaro” i „Świetnieśmy się bawili” wyjaśnia, co zrobili bohaterowie, dlaczego nie powinni tego robić, czego się nauczyli	– formułuje pogląd, że dobrze mieć koleżanki i kolegów, uzasadnia swoją opinię
Niezwykła Ludeczka	– układa wydarzenia z wizyty Luczki w kolejności	– informuje, czego oczekiwała mama podczas wizyty gości – wskazuje cechy charakteru Ludeczki na podstawie jej zachowań	– informuje: <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego Mikołajek twierdzi, że nie lubi dziewczyn • jak tłumaczy swoje niewłaściwe zachowania – wyjaśnia, czy podobne zachowania są sprawiedliwe – informuje, które zachowania Ludeczki nie spodobały się	– wskazuje, co sprawiło, że Mikołajek zmienił zdanie na temat Ludeczki – wyjaśnia na podstawie własnych doświadczeń, na co zwraca uwagę przy zawieraniu przyjaźni	– wyjaśnia, odwołując się do rozdziału „Ludeczka”, co to znaczy, że nie należy oceniać książki po okładce – pracując w grupie, przygotowuje słuchowisko radiowe na temat Ludeczki

			Mikołajkowi albo go zdziwiły		
Andrzej Maleszka, „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło” Pierwsze spotkanie z lekturą	– informuje o czasie i miejscu akcji utworu	– umieszcza wydarzenia na osi czasu zgodnie z kolejnością ich występowania	– uzupełnia wydarzenia utworu zgodnie z treścią utworu – rozpoznaje bohaterów na podstawie ich opisów oraz fragmentów ich wypowiedzi	– wyjaśnia, jakie emocje wzbudzają bohaterowie, uzasadniają swoje odpowiedzi	– formułuje wypowiedź na temat najciekawszej postaci w utworze, najważniejszego wydarzenia i najbardziej emocjonującego wydarzenia
Magia czerwonego krzesła	-informuje, jak bohaterowie traktowali magiczne krzesło	– informuje, czy wie, czy magiczne drzewo samo wybiera sobie właściciela	– wybiera jedno wydarzenie i opisuje je z perspektywy osoby, która nie wie, co powoduje magiczne zjawiska	– opisuje szczególnie ważny dla ucznia przedmiot, wyjaśniając jego historię i sytuację, kiedy uczeń go używa	– układa regulamin korzystania z czerwonego krzesła, które znalazło się w domu ucznia
Jak zostać superciocią? Przemiana ciotki Maryli	– udziela odpowiedzi na pytania do wywiadu jako ciotka Maryla	– informuje, co na temat cioci Maryli powiedzieliby Kuki, Filip i Tosia – wskazuje wydarzenie, podczas którego doszło do prawdziwej przemiany cioci w przyjaciółkę dzieci	– wyjaśnia, jak zmieniło się zachowanie cioci Maryli po przemianie – wymyśla, które pięć rzeczy znalazłyby się w walizce cioci Maryli i w plecaku Wiki zabrane przez nie w podróż – opisuje ciocię Marylę przed przemianą i po przemianie, jako Wiki	– wypowiada się na temat cioci Maryli po przemianie: czy stała się inną osobą, czy tylko odkryła szufladę dzieciństwa, której dawno nie otwierała, uzasadnia, odwołując się do tekstu	– tworzy wypowiedź, co mogą zrobić dorośli, by nie zapomnieć, jak to jest być dzieckiem
Podróż, która zmieniła wszystko	– układa wydarzenia w kolejności, w jakiej występują w książce	– wskazuje, co ważnego wydarzyło się na każdym etapie podróży i jaki wpływ miało na dzieci	– opowiada o podróży z punktu widzenia Tosi, Kukiego, Filipa, Wiki:	– wyjaśnia, jak zmieniło się życia państwa Rossów, gdy przez przypadek zostali	– nagrywa krótką relację dźwiękową z wymarzonej wycieczki, mówiąc, gdzie jest, co

			<ul style="list-style-type: none"> • które wydarzenie zmieniło najwięcej podróż • w którym momencie towarzyszył największy strach • która sytuacja była najtrudniejsza • co najbardziej zachwyciło, a co zaskoczyło podczas podróży • co zostanie zapamiętane z wyprawy 	<p>zaczarowani i gdy udało się ich odczarować</p> <p>– wskazuje trzy cechy lub/ i zachowania, które pomogły bohaterom dotrzeć do celu mimo niebezpieczeństw</p> <p>– uzasadnia wybór tych cech</p>	<p>najbardziej zachwyca podczas wycieczki</p>
<p>Astrid Lindgren, „Ronja, córka zbójnika” Pierwsze spotkanie z lekturą</p>	<p>– wymienia głównych bohaterów utworu</p> <p>– informuje o czasie i miejscu akcji utworu</p> <p>– wymienia wydarzenia utworu</p>	<p>– wyjaśnia, kto jest głównym bohaterem utworu i podaje trzy najważniejsze cechy postaci, uzasadniając swój wybór</p> <p>– wskazuje najważniejsze dla Ronji osoby, uzasadnia swój wybór, prezentując, dlaczego ta osoba jest dla Ronji ważna, co Ronja w niej lubi, co Ronję martwi w tej osobie</p>	<p>– przygotowuje poradnik dla zbójników chcących zmienić zawód, informując, co robotnicy robili w poszczególne pory roku i jakie dwa inne zawody mogliby wykonywać zbójnicy</p> <p>– przedstawia informacje na temat narratora dzieła</p>	<p>– układa wydarzenia w kolejności pojawiania się w książce</p> <p>– wyjaśnia, które uważa za najważniejsze, uzasadnia swoje zdanie</p>	<p>– projektuje własną okładkę książki</p>

Przyjaźń i konflikty	– wskazuje postaci, pomiędzy którymi tworzy się relacja	– wyjaśnia znaczenie powiedzenia <i>Buduj mosty, nie mury</i> – wskazuje, którzy bohaterowie budują mosty, a którzy mury i uzasadnia swoją odpowiedź	– prezentuje informacje o Mattisie i Borce, wyjaśniając <ul style="list-style-type: none"> • co łączy bohaterów • dlaczego się nienawidzą • co zaostrzyło ich konflikt • jaka byłaby ich reakcja na wieść o przyjaźni pomiędzy dziećmi 	– analizując wydarzenia utworu wyjaśnia, jak rodzi się przyjaźń	– przedstawia trzy najważniejsze wydarzenia związane z Ronją i Birkiem, wskazując, kto i dlaczego podjął decyzję, jaki skutek przyniosła decyzja i co mogłoby się stać, gdyby decyzji nie podjęto
Czy las może być bohaterem utworu	– przygotowuje mapę lasu, na której umieszcza las Mattisa, las Borki, zbójnicki szlak, górę Mattisa, wilczą pułapkę, zamek Mattisa, jeziorko i niedźwiedzią grootę	– przygotowuje galerię mieszkańców lasu – opisuje, jak zachowują się leśne stworzenia – wybiera jedno z leśnych stworzeń i wyjaśnia, jak wpłynęło na losy Ronji	– wyjaśnia, czy las można mieć na własność, odwołując się do wypowiedzi Birka – prezentuje swoją opinię na temat lasu jako bohatera literackiego, uzasadnia swoją wypowiedź, odwołując się do tekstu	– rozmawia na temat roli przyrody w życiu człowieka – porównuje las z lektury do lasu współczesnego, prezentując podobieństwa i różnice – nagrywa z innym uczniem historyjkę o wybranych wydarzeniach z lektury z wykorzystaniem odgłosów lasu	– tworzy wpis na blogu w imieniu Ronji lub Birka na temat 10 rzeczy, które warto mieć przy sobie podczas wyprawy do lasu lub na temat drzew wystawiających ludziom oceny bądź na temat miejsca w lesie, do którego bohater wraca najczęściej
Co się w życiu liczy	prezentuje wiedzę na temat świata Ronji i tego, co jest dla niej ważne	– opowiada o przygodach Ronji, wyjaśniając: jak Ronja poznawała las	– definiuje pojęcie wartości – wskazuje wartości, którymi kierowali się	– wskazuje najważniejszą cechę Ronji i Birka	– wyjaśnia, dlaczego Ronja i Birk uciekli od swoich rodzin i zamieszkali w lesie

		<ul style="list-style-type: none"> • kogo lub co spotykała w lesie • jak radziła sobie ze strachem • dlaczego chętnie przebywała w lesie 	bohaterowie – Ronja, Mattis i Lovis	<p>– informuje w jakich sytuacjach ta cecha się ujawnia</p> <p>– uzasadnia, czy tę cechę można oceniać pozytywnie czy negatywnie</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego zgoda jest ważna</p> <p>– formułuje morał wynikający z książki</p>
--	--	---	-------------------------------------	--	--

Autor: Joanna Kostrzewa

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start! klasa 5, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Lidii Bancierz, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 5. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Szukam przyjaciela na dobre i na złe	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kolory występujące na obrazie wskazać postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować postacie przedstawione na obrazie określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić kolory dominujące na obrazie opisać sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu opisać pierwszy i drugi plan obrazu wymienić wartości ważne w życiu człowieka na podstawie dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu z przyjaciółmi przedstawić własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających nawiązywaniu przyjaźni nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
3. Czy kumpel to już przyjaciel?	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno wymienić bohaterów wiersza zdefiniować wers i strofę podać wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>kumpel</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno, wyraźnie przedstawić bohaterów utworu wskazać w tekście wiersza wers i strofę wyszukać w tekście elementy opisu bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określić temat wiersza wskazać w tekście wiersza rymy określić 3–4 cechy bohatera utworu zastosować wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację określić podmiot liryczny określić nastrój utworu wskazać w tekście wiersza porównania opisać uczucia wyrażone w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jakim celu zostały użyte w wierszu porównania sporządzić notatkę w formie schematu opisać wygląd i cechy swojego przyjaciela

	<ul style="list-style-type: none"> • skorzystać ze słownika języka polskiego 		bliskoznaczne do słowa <i>kumpel</i>	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohatera utworu 	
4. Przyjaźń poddana próbie	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wskazać w tekście utworu wersy, strofy 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze z punktu widzenia bohatera utworu • wskazać rymy w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyjaśnić, jak rozumie ostatnie wersy utworu • stworzyć komiks 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze • podać przykłady z życia codziennego obrazujące przyjaźń wystawioną na próbę • wyjaśnić, jak rozumie pojęcie <i>prawdziwa przyjaźń</i> • ułożyć w grupie <i>kodeks przyjaźni</i> • stworzyć spójne opowiadanie
5. i 6. Jak stać się prawdziwym przyjacielem?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • wskazać miejsce wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić 2–3 cechy bohaterów utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wykorzystać w praktyce poznane słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić cechy bohaterów utworu • odróżnić narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • określić uczucia bohaterów • wziąć aktywny udział w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu • wyjaśnić, jak rozumie słowa: <i>Wielki ciężar spadł mu z serca</i>
7. i 8. Piszemy opowiadanie z dialogiem	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy wyróżniające opowiadanie • komponować początek opowiadania • podejmować próby redagowania prostego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać w tekście informacyjnym najważniejsze wiadomości • ułożyć prosty plan wydarzeń • zredagować proste opowiadanie twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze • zredagować opowiadanie zgodnie z planem • wprowadzić do opowiadania dialog, stosując poprawną interpunkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • wskazać, jaką funkcję może pełnić dialog w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze z dialogiem, unikając powtórzeń

	opowiadania twórczego • podejmować próby wprowadzania do opowiadania krótkiego dialogu	• wprowadzić do opowiadania dialog • w wypowiedzi pisemnej podejmować próby wydzielania akapitów	• w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity		
9. O głoskach, literach i sylabach	• odróżnić głoskę od litery • odróżnić literę od sylaby	• odróżnić samogłoskę od spółgłoski • określić liczbę głosek w wyrazie • dzielić wyrazy na sylaby	• wskazywać spółgłoski i samogłoski • określać liczbę głosek, liter i sylab w wyrazie	• samodzielnie określać samogłoski i spółgłoski • samodzielnie określać liczbę głosek, liter i sylab w każdym wskazanym wyrazie	• samodzielnie i poprawnie dzieli wyrazy na sylaby, wskazując różne możliwości podziału
10. Odróżniam głoski miękkie od twardych	• podzielić wyraz na głoski, litery i sylaby • zreferować informacje o głoskach miękkich i twardych • wskazać spółgłoski miękkie i twarde	• odróżnić spółgłoski miękkie od twardych • zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• określić spółgłoski miękkie i twarde • poprawnie zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• samodzielnie określić spółgłoski miękkie i twarde • wyjaśnić, do jakich nieporozumień może prowadzić niepoprawne zapisywanie wyrazów ze spółgłoskami miękkimi	• bezbłędnie zapisać liczebniki ze spółgłoskami miękkimi
11. Z miłości do zwierząt	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego, aby odnaleźć potrzebne informacje	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • określić 3–4 cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić narratora w pierwszej i w drugiej części utworu • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera utworu • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • aktywnie uczestniczyć w	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, czyniąc narratorem zwierzę • wyrazić swój sąd na temat trafności rysunku zamieszczonego na okładce książki • sformułować wypowiedź argumentacyjną

				rozmowie	
12. i 13. Co znajdziemy w encyklopedii?	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać tekst informacyjny • wskazać elementy hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego • określić elementy hasła encyklopedycznego • odczytać skróty stosowane w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy tekstu informacyjnego • określić, pod jakimi hasłami należy szukać określonych informacji • wyszukać wskazane hasła w encyklopedii tradycyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać wskazane hasła w encyklopedii on-line • korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line • wyjaśnić, z jakiej encyklopedii lepiej korzystać i uzasadnić swoje zdanie • zapisać pozyskane informacje na różne sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line, wyszukując potrzebne informacje • zebrać informacje na temat encyklopedii znajdujących się w bibliotece szkolnej
14. i 15. Dlaczego warto pomagać innym?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podjąć próbę zredagowania planu wydarzeń • odróżniać pytania otwarte i zamknięte 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • zredagować plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • formułować do tekstu pytania otwarte i zamknięte 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady działań wolontariuszy • sformułować argumenty przemawiające za tym, że warto pomagać • przedstawić pomysły na ciekawe i pożyteczne spędzanie wolnego czasu
16. Kim jesteśmy w internecie?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystając ze słownika, wyjaśnić znaczenie słów: <i>pozer, szpan, trendy</i> • przedstawić pomysły na ciekawe spędzanie wolnego czasu bez komputera i smartfona

			<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohatera • wyjaśnić, z jakiego powodu bohater w e-mailach podaje się za inną osobę 	<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • zredagować rady dla osoby, która udaje kogoś innego • analizować ilustrację do tekstu 	
17. Porozmawiasz ze mną?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różne sposoby komunikowania się w internecie • wymienić zasady obowiązujące osoby korzystające z komunikowania się za pomocą internetu • podjąć próbę zredagowania SMS-a do kolegi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać różne sposoby komunikowania się w internecie • zredagować SMS-a do kolegi • wypowiedzieć się na temat własnych sposobów komunikowania się z innymi 	<ul style="list-style-type: none"> • podawać przykłady udogodnień i zagrożeń wynikających z komunikowania się w internecie • wyjaśnić, dlaczego ludzie chętnie korzystają z internetu • zredagować SMS-a do nauczyciela • wskazać wady i zalety korzystania z komunikatorów 	<ul style="list-style-type: none"> • określić udogodnienia i zagrożenia wynikające z komunikowania się w internecie • włączyć się do dyskusji na forum • sformułować zasady właściwego zachowania się w internecie • podać różnice między językiem młodzieżowym a językiem literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie słów: <i>hejter, trollowanie</i> • zredagować komentarz do podanego posta • pracując w grupie, przygotować w formie makiety projekt klasowej strony internetowej
18. Jak napisać e-mail?	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić list elektroniczny od listu tradycyjnego • wymienić zasady pisania listów elektronicznych • podjąć próbę zredagowania e-maila do kolegi 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować e-maila do kolegi • stosować niektóre zasady pisania listów elektronicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zredagować e-maila do kolegi • zapisać adres e-mailowy • stosować zasady pisania listów elektronicznych • określić temat wiadomości • stosować zwroty do adresata i zwroty pożegnalne • informować odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisać adres e-mailowy • trafnie określić temat wiadomości • stosować poprawne zwroty do adresata • stosować pożegnalne zwroty grzecznościowe • informować poprawnie odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować e-maila do osoby dorosłej lub instytucji

			<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić list elektroniczny wskazanymi wyrazami w odpowiedniej formie • podać zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową 	<ul style="list-style-type: none"> • pisać poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym 	
19. Czasownik we własnej osobie	<ul style="list-style-type: none"> • wskazywać czasowniki wśród innych części mowy • wymienić osoby, liczby i rodzaje czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżniać czasowniki w czasach przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • określać osobę i liczbę czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • określać rodzaj czasownika • odmieniać czasowniki przez liczby i osoby • stosować czasowniki w czasach przeszłym i teraźniejszym w odpowiednich formach • rozpoznać autora wypowiedzi na podstawie formy czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • określać osobę, liczbę i rodzaj czasownika • stosować odpowiednie formy czasowników w czasie przyszłym • określa, jaką funkcję w wypowiedzi pełni czasownik 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować krótkie teksty, używając poprawnych form czasu przyszłego • samodzielnie i bezbłędnie określać osobę, liczbę, rodzaj, czas czasownika
20. Wskazuję formy osobowe i nieosobowe czasownika	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać bezokoliczniki • wskazać czasowniki w formie osobowej • uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej • wskazać nieosobowe formy czasownika • przekształcić wypowiedzenie z nieosobowymi formami czasownika, tak aby wskazać wykonawcę czynności 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić nieosobowe formy czasownika od form osobowych • zredagować opis ilustracji, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować przepis, używając bezokoliczników • wyjaśnić cel stosowania form nieosobowych czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić tekst, używając osobowych form czasownika • zgodnie z określonym celem wypowiedzenia stosować nieosobowe formy czasownika • zredagować tekst, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>

21. Poprawnie stosuję czasowniki w różnych trybach	<ul style="list-style-type: none"> wymienić tryby czasownika odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybie orzekającym 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać czasowniki w trybach orzekającym, rozkazującym i przypuszczającym odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybach rozkazującym i przypuszczającym 	<ul style="list-style-type: none"> określić tryb czasownika występującego w zdaniu układać zdania z czasownikiem w trybach rozkazującym i przypuszczającym 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić czasowniki w trybie orzekającym od tych w trybie rozkazującym i przypuszczającym ułożyć zdania na określony temat, stosując określony tryb czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie odmienić czasowniki przez osoby w trybach orzekającym, przypuszczającym i rozkazującym przekształcić zdania z czasownikami w trybie orzekającym w formę poleceń zredagować krótki tekst o swoich planach lub marzeniach, używając trybu przypuszczającego określić intencje wypowiedzi
22. Piszemy poprawnie wyrazy z częstką <i>by</i>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i bezokolicznikami poprawnie zapisać część <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym od innych form czasownika wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> ze spójnikami zastosować zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i z bezokolicznikami 	<ul style="list-style-type: none"> stosować w zdaniach odpowiednie formy czasowników z częstką <i>by</i> i poprawnie je zapisywać poprawnie zapisywać część <i>by</i> ze spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie zapisać część <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej, przed czasownikami, z bezokolicznikami i ze spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcać wypowiedzenia, stosując łączną lub rozdzielną pisownię części <i>by</i>
23. Wikipedia od kuchni	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać tekst informacyjny czytać głośno tekst informacyjny wskazać w tekście informacje na temat Wikipedii 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego czytać głośno i cicho wynotowywać najważniejsze informacje 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, czym jest Wikipedia określić różnice między encyklopedią PWN a wolną encyklopedią wyszukać określone hasła w Wikipedii 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać określone informacje w Wikipedii sporządzić notatkę w określonej formie na temat kryteriów, które musi spełniać artykuł w Wikipedii wyjaśnić, dlaczego warto 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać w internecie informacje, jakie kryteria musi spełniać tekst oznaczony jako <i>Artykuł na medal</i> samodzielnie korzystać z Wikipedii

			<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić notatkę na temat Wikipedii 	korzystać z Wikipedii i uzasadnić swoje zdanie	
24. i 25. Powtarzamy wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • powtarzać i selekcjonować informacje • identyfikować tekst informacyjny • określać podmiot liryczny, bohatera i narratora • wyróżniać różne sposoby współczesnego komunikowania się • odmieniać czasownik przez osoby, liczby, rodzaje i czasy • rozróżniać formy nieosobowe czasownika, tryby czasownika • odróżniać samogłoski od spółgłosek, spółgłoski twarde od miękkich • zna i stosuje zasady pisowni cząstki <i>-by</i> • korzystać z encyklopedii PWN i Wikipedii • podejmować próby redagowania planu wydarzeń, opowiadania twórczego z dialogiem, e-maila, notatki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazywać w tekście epitety, porównania, rymy • określać liczbę głosek, liter, sylab i samogłosek w wyrazie • stosować tryby czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • określać funkcję środków stylistycznych użytych w tekstach • wnioskować na podstawie poznanych tekstów • dostosowywać styl tekstu do sytuacji komunikacyjnej • poprawnie zapisywać cząstkę <i>-by</i> z czasownikami • redagować opowiadania z uwzględnieniem kolejności wydarzeń • wymienić zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową 	<ul style="list-style-type: none"> • redagować opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail, notatkę • stosować poprawną interpunkcję w zapisie dialogu • wyodrębniać akapity w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • redagować opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail, notatkę w sposób poprawny • samodzielnie i krytycznie korzystać z różnych źródeł informacji

26. Powiedz mi, co czujesz	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kolory występujące na obrazie wymienić postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować postacie przedstawione na obrazie określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić kolory dominujące na obrazie opisać sytuację przedstawioną na obrazie wymienić elementy pejzażu 	<ul style="list-style-type: none"> określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu opisać pierwszy i drugi plan obrazu ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
27. Mój klucz do szczęścia	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór głośno określić podmiot liryczny wskazać wersy, epitety wskazać porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór głośno, wyraźnie przedstawić podmiot liryczny wskazać porównanie rozpoznać w tekście epitety i wyjaśnić ich funkcję nazwać uczucia, jakie wyraża utwór 	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa określić temat utworu scharakteryzować podmiot liryczny wymienić uczucia, jakie wyraża utwór wyszukać w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca 	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację rozpoznać w tekście porównania i wyjaśnić ich funkcję wskazać wartości w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować informacje o autorze wiersza wymyślić własne przykłady porównań wyjaśnić, jak rozumie sformułowanie <i>klucz do szczęścia</i>
28. Nie mówię tego dosłownie	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór głośno zdefiniować podmiot liryczny wskazać wersy, strofy, rymy zdefiniować przenośnie odtworzyć wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór głośno, wyraźnie przedstawić podmiot liryczny wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy, rymy odczytać znaczenie przenośnych zestawień słów wygłosić wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa określić temat utworu określić podmiot liryczny stosować przenośne zestawienia słów w zdaniach wygłosić wiersz z pamięci w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację rozpoznać w tekście przenośnie i wyjaśnić ich funkcję deklować wiersz, odpowiednio modulując głos 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować informacje o autorze wymyślić własne przenośnie opisać w przenośny sposób przedmioty, obrazy
29. Nazywam uczucia i opisuję ich przejawy	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno wymienić bohaterów utworu określić 2 cechy 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho rozpoznać opowiadanie przedstawić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho określić narratora określić miejsce i czas 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić określone emocje za pomocą mimiki nazwać uczucia na podstawie obserwacji lub

	bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze	• sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wyjaśnić znaczenie powiedzenia <i>czuć do kogoś miętę</i>	wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych	wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze utworu i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych i zastosować je w zdaniach	opisu zachowania • odróżnić stopień intensywności określonych emocji
30. i 31. Piszemy sprawozdanie	• skomponować początek sprawozdania – okoliczności wydarzenia • podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia • stworzyć plan sprawozdania	• odróżniać w planie sprawozdania z wycieczki informacje ważne od mniej istotnych • zredagować sprawozdanie z wydarzenia zgodnie z planem • skomponować zakończenie sprawozdania – opinię o wydarzeniu • w wypowiedzi pisemnej podejmować próby wydzielenia akapitów	• zredagować sprawozdanie z wycieczki do Krakowa na podstawie fotografii • w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity • wykorzystać wskazówki i rady w trakcie tworzenia sprawozdania	• zredagować sprawozdanie z ostatniego wydarzenia, w którym uczestniczyła klasa, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • gromadzić informacje, korzystając z różnych źródeł	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne sprawozdanie z wydarzenia, unikając powtórzeń
32. Co dwie kropki, to nie jedna	• wskazać dwukropek w tekście • wymienić zastosowanie dwukropka	• stosować dwukropek przed wyliczaniem	• stosować dwukropek przed wprowadzaniem dialogu • stosować dwukropek przed wprowadzaniem cytatu	• stosować dwukropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst, stosując w odpowiednich miejscach dwukropek
33. Zdobywamy szczyty wrażliwości	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiedzieć ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• przedstawić własne zdanie na temat tego, dlaczego trudno jest rozmawiać o śmierci • porównać doświadczenia bohaterki z własnymi

	przedstawione w utworze	temat wydarzeń przedstawionych w utworze	<ul style="list-style-type: none"> • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • nazywać emocje bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohaterki utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wziąć czynny udział w rozmowie 	
34. Emocje w słowach	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są zdrobnienia i zgrubienia • tworzyć zdrobnienia • wskazać rzeczowniki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zdrobnienia, zgrubienia i wyrazy neutralne • tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżniać nacechowanie emocjonalne wyrazów • stosować w wypowiedzeniach zdrobnienia i zgrubienia 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżniać zgrubienia o charakterze żartobliwym od zgrubień pogardliwych 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować kilkuzdaniowy tekst, celowo stosując zgrubienia i zdrobnienia
35., 36. i 37. Rzeczownik bez tajemnic	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika • zdefiniować rzeczowniki własne i pospolite • przedstawić zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych • odmieniać rzeczowniki zakończone na <i>-um</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określać rodzaj rzeczownika • odmieniać rzeczownik przez liczby i przypadki • wskazywać rzeczowniki własne i pospolite • stosować zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych • odróżniać rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej od rzeczowników występujących tylko w liczbie mnogiej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować rzeczowniki w odpowiednich formach • określić rzeczowniki własne i pospolite • przedstawiać własne przykłady rzeczowników własnych i pospolitych • stosować w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników występujących tylko w liczbie pojedynczej lub tylko w liczbie mnogiej 	<ul style="list-style-type: none"> • określać przypadek i liczbę danego rzeczownika • odróżniać rzeczowniki własne od pospolitych • poprawnie zapisywać rzeczowniki własne i pospolite • stosować w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników o nieregularnej odmianie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaj rzeczowników sprawiających trudności i poprawnie używać różnych form tych wyrazów, a w przypadku wątpliwości korzystać ze słownika • samodzielnie i bezbłędnie zapisać rzeczowniki własne • opracować ilustrowany słowniczek rzeczowników o nietypowej odmianie
38. Kłopoty z dorosłymi	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiadać ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swój sąd na temat postępowania dorosłych wobec dzieci • zredagować list prywatny, w którym wyrazi określone emocje

		przedstawionych w utworze	głównych bohaterów utworu • nazwać emocje bohaterów	• wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	
39. Jak pokonać złość?	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze • wskazać bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać adresata utworu • określić 2 cechy bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu • określić adresata utworu • określić cechy bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz tak, aby oddać emocje bohatera, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić sposoby radzenia sobie ze złością bohatera wiersza • wyjaśnić sens sformułowań o znaczeniu przenośnym i poprawnie je zastosować 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrecytować wiersz • zaprezentować własne sposoby radzenia sobie ze złością
40. i 41. Piszemy poprawnie ę lub q w zakończeniu wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady pisowni ę i q w zakończeniach wyrazów i w pisowni istot niedoroslých 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisywać ę w zakończeniach 1. osoby liczby pojedynczej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym • poprawnie zapisywać q w zakończeniach 3. osoby liczby mnogiej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisywać ę w zakończeniach biernika liczby pojedynczej rzeczowników rodzaju żeńskiego • poprawnie zapisywać q w zakończeniach biernika i narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników i przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisać ę w nazwach istot niedoroslých • poprawnie zapisać 1. osobę liczby pojedynczej czasów teraźniejszego i przyszłego czasowników: <i>wiedzieć, powiedzieć, jeść, umieć, rozumieć</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisywać ę i q w zakończeniach wyrazów
42. Uczymy się pięknie recytować teksty	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady dobrej recytacji • recytować tekst opanowany pamięciowo 	<ul style="list-style-type: none"> • recytować głośno, wyraźnie • analizować tekst przygotowany do recytacji • wyraźnie wymawiać grupy spółgłoskowe i zakończenia wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • recytować w odpowiednim tempie • dostosowywać oddech do recytowanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wygłaszać tekst z odpowiednim napięciem emocjonalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotować piękną recytację wybranego utworu • wziąć udział w konkursie recytatorskim

<p>43. i 44. W zalewie reklam</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać tekst publicystyczny ze zrozumieniem • odróżnić tekst reklamowy od innych rodzajów tekstów • przedstawić znaczenie słowa <i>reklama</i> • podać przykłady reklam 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem przedstawiony w tekście • wyjaśnić pochodzenie słowa <i>reklama</i> • podać cechy hasła reklamowego 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić sposób wpływania reklam na nasze życie 	<ul style="list-style-type: none"> • układać własne hasła reklamowe wybranych przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • opracować reklamę ulubionego przedmiotu
<p>45. i 46. Podsumujmy naszą wiedzę</p>	<ul style="list-style-type: none"> • korzystać z informacji zawartych w podręczniku • powtarzać i selekcjonuje informacje • zdefiniować przenośnię • odróżniać tekst reklamowy od innych rodzajów tekstów • podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia na podstawie przygotowanego planu • określać formę rzeczownika (przypadek, liczbę, rodzaj) • odróżniać rzeczowniki pospolite od własnych • odróżniać zdrobnienia od zgrubień • wdrażać zasady pisowni <i>ę</i> i <i>ą</i> w zakońzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • podać cechy hasła reklamowego • wskazać w tekście przenośnię • wskazać rzeczowniki o nieregularnej odmianie • wskazać zdrobnienia i zgrubienia • odtwarzać tekst z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • układać hasła reklamowe • redagować sprawozdanie z wydarzenia na podstawie planu • określić funkcję przenośni • odczytywać znaczenie przenośnych sformułowań • tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika • używać poprawnych form rzeczowników o nieregularnej odmianie • stosować zasady pisowni <i>ę</i> i <i>ą</i> w zakońzeniach • poprawnie używać dwukropka i cudzysłowu • wnioskować na podstawie poznanych tekstów • recytować teksty 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić w planie sprawozdania z wycieczki informacje ważne od mniej istotnych • stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wyrażać opinie na temat poznanych tekstów • recytować teksty z odpowiednimi intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • redagować sprawozdanie z wydarzenia i list prywatny w sposób bezbłędny • tworzyć przenośnię • opracować reklamę • samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku

	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używać dwukropka 				
47. Wpływ obecności ludzi na nasze działania	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić dominujące na obrazie kolory • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • opisać w 2–3 zdaniach gesty i mimikę przedstawionych postaci • nazwać 2–3 emocje wyrażone przez postacie ukazane na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kolory dominujące na obrazie • opisać gesty i mimikę przedstawionych postaci • określić emocje wyrażone przez bohaterów • nadać inny tytuł obrazowi 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź • wypowiedzieć własne zdanie na temat zachowania postaci przedstawionych na obrazie • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
48. Chłopięcy świat	<ul style="list-style-type: none"> • skorzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa • skorzystać z różnych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce 	<ul style="list-style-type: none"> • zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury • wnioskować na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze lektury 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie realizować projekt
49. W świecie chłopców z Placu Broni	<ul style="list-style-type: none"> • określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić głównych bohaterów i krótko ich scharakteryzować • opisać miejsce zabaw chłopców i czynności, którymi się zajmowali 	<ul style="list-style-type: none"> • podać cel założenia Związku Zbieraczy Kitu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu
50. Jedni rozkazują, drudzy słuchają i wykonują	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów występujących we fragmencie utworu • powiedzieć 2–3 zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów występujących we fragmencie utworu • określić kilka cech 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyrażnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawić bohaterów głównych i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować wypowiedź na temat ulubionej książki, używając słów: <i>wątek, akcja, bohater główny, bohaterowie drugoplanowi</i>

	na temat wydarzeń przedstawionych we fragmencie w utworze	głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie utworu	• przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	we fragmencie utworu • ciekawie opowiedzieć o przedstawionych wydarzeniach • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić wątek główny i wątki poboczne utworu • zidentyfikować utwór jako powieść	• wyczerpująco wypowiadać się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
51. Przyjaciele i wrogowie – chłopcy z Placu Broni i czerwone koszule	• wypisać imiona bohaterów należących do grupy chłopców z Placu Broni i do grupy czerwonych koszul • opisać przebieg bitwy o Plac Broni	• wskazać chłopca, którego uważa za najważniejszą postać w powieści	• wymienić sposoby walki z przeciwnikiem akceptowane przez przywódców oraz przez nich odrzucane	• omówić postępowania Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemeczka	• ocenić postępowanie Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemeczka • uzasadnić wybór bohatera, którego uważa za najważniejszą postać w powieści
52. Okropna zdrada – o Gerebie	• wymienić cechy charakteru Gereba	• wyjaśnić, jaki był powód zdrady chłopca • określić, w jaki sposób Boka zareagował na zdradę kolegi	• wytłumaczyć, dlaczego Feri Acz nie zgodził się na nieuczciwą propozycję rozwiązania konfliktu	• podać powody, które skłoniły Deża do powrotu do drużyny chłopców z Placu Broni • wziąć udział w dyskusji na dany temat	• ocenić postępowanie Gereba • formułować kontrargumenty podważające stanowisko przeciwników w dyskusji
53. Niepozorny bohater – Nemeczek	• wyjaśnić, czym Erno Nemeczek wyróżniał się spośród rówieśników • wymienić zachowania kolegów, które sprawiały chłopcu największą przykrość	• określić sposób traktowania Nemeczka przez Bokę	• wytłumaczyć, co Nemeczek chciał udowodnić chłopcom	• wskazać, w jaki sposób bohaterskie zachowanie Nemeczka wpłynęło na postawę innych chłopców • opisać reakcje Feriego Acza i Boki związane ze śmiercią Erna	• sformułować opinię o książce i ją uzasadnić

54. Autorytet czy idol?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • zdefiniować pojęcie <i>autorytet</i> • wyjaśnić, kim jest idol • zredagować 1–2 zdania notatki 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • odróżnić autorytet od idola • zredagować prostą notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst publicystyczny • czytać głośno, wyraźnie i cicho • podać przykłady autorytetów • zredagować notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • wyjaśnić, kto jest autorytetem i uzasadnić swój wybór • zredagować notatkę w określonej formie • wypowiedzieć się na temat roli autorytetów w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować plakat przedstawiający znaną osobę • wyjaśnić znaczenie słów: <i>kultura masowa, popkultura, fascynacja</i>
55. Kto jest pierwszym wzorem dla dziecka?	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze • wskazać bohaterkę utworu • wskazać w tekście wiersza epitet 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać adresata utworu • określić 2 cechy bohaterki utworu • wskazać w tekście wiersza epitety i porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu • określić adresata utworu • określić cechy bohaterki utworu • wskazać w tekście wiersza porównania 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz tak, aby oddać wyrażone emocje, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawić bohaterkę utworu • określić funkcję epitetów i porównań w wierszu • wypowiedzieć się na temat uczuć przedstawionych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze wiersza • wymyślić własne przykłady epitetów • narysować ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny) • wyjaśnić, jak rozumie ostatnie dwa wersy wiersza
56. Wiersz o pewnym czarodzieju	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze • wskazać bohatera utworu • wskazać w wierszu wersy, strofy, rymy • wskazać w tekście wiersza epitet 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • określić 2–3 cechy bohatera utworu • wskazać w tekście wiersza porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • określić adresata utworu • określić cechy bohatera utworu • wskazać przenośnię 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić funkcję środków stylistycznych • wyjaśnić, jak rozumie porównanie ojca do czarodzieja • określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze wiersza

57. Droga Lewego do sławy	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • nazwać bohatera tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohatera tekstu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście • wyjaśnić tekst dedykacji 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera tekstu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • określić funkcję dedykacji • przedstawić funkcję wyrazów zdrobniałych 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić cechy bohatera • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać w internecie informacje o Robertcie Lewandowskim i sporządzić na ten temat notatkę
58. i 59. Zasady pisania tekstów publicystycznych	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wskazać bohaterów tekstu • zdefiniować tekst publicystyczny • wymienić swoje zainteresowania 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów tekstu • wskazać tekst publicystyczny • przedstawić w 2–3 zdaniach swoje zainteresowania 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić cechy bohaterów tekstu • odróżnić tekst publicystyczny od tekstu literackiego • przedstawić swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić cechy tekstu publicystycznego • ciekawie zaprezentować swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zalety i wady popularności kanałów YouTube
60. O przymiotniku słów parę	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przymiotniki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • odmieniać przymiotniki przez liczby i przypadki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej • zastosować przymiotnik w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować poprawne formy przymiotników zakończonych na <i>-cy</i>, <i>-dzy</i>, <i>-czy</i>, <i>-ży</i> w mianowniku liczby pojedynczej i mnogiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis ilustracji, używając jak najwięcej przymiotników w poprawnej formie
61. i 62. Wyższy i najwyższy – o stopniowaniu przymiotników	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić stopnie przymiotnika • rozpoznać stopień przymiotnika 	<ul style="list-style-type: none"> • stopniować przymiotniki w sposób prosty regularny • odróżnić stopniowanie proste od opisowego 	<ul style="list-style-type: none"> • stopniować przymiotniki w sposób prosty nieregularny • stopniować przymiotniki w sposób opisowy • rozpoznać przymiotniki, które się nie stopniują 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć formy stopnia wyższego i najwyższego wskazanych przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, stosując jak najwięcej przymiotników w różnych stopniach w poprawnej formie

63. W jaki sposób realizować swoje marzenia?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wskazać bohaterkę tekstu • wskazać najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście • wskazać swoje ulubione postacie filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wskazać miejsce i czas wydarzeń • przedstawić bohaterkę tekstu • przedstawić w 2–3 zdaniach wydarzenia • przedstawić swoją ulubioną postać filmową 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy bohaterki tekstu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • przedstawić swoje ulubione postacie filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu • ciekawie zaprezentować swoje ulubione postacie filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać bohatera filmowego, którego zachowanie jest godne naśladowania i uzasadnić swoje zdanie
64. Zgłębiamy tajniki pracy filmowców	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osoby tworzące film • wskazać swój ulubiony film 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć w kilku zdaniach swój ulubiony film • poszerzyć zakres słownictwa związanego z kinematografią 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić osoby tworzące film i opisać ich pracę • określić 1–2 cechy osób wykonujących zawody związane z filmem • opowiedzieć o swoim ulubionym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy osób, wykonujących zawody związane z filmem • wynotować twórców swojego ulubionego filmu • ciekawie opowiedzieć o swoim ulubionym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kilka nazwisk współczesnych twórców filmowych
65. Co w filmie piszczy?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wskazać bohatera w tekście • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohatera występującego w tekście • określić kilka cech głównego bohatera • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o przedstawionych wydarzeniach • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • wyjaśnić, na czym polega przygotowanie oprawy dźwiękowej do filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podać własne pomysły zaprezentowania określonych dźwięków w szkolnym przedstawieniu

66. Zdobywamy wiedzę o gatunkach filmowych	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować gatunki filmowe • wskazać przykłady filmów danego gatunku filmowego • wskazać swój ulubiony film 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić gatunki filmowe • przedstawić swój ulubiony film lub gatunek filmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady filmów z każdego gatunku filmowego • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • określić charakterystyczne cechy poszczególnych gatunków filmowych • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy i uzasadnić swoje zdanie • opowiedzieć o swojej wizycie w kinie • przedstawić zasady kulturalnego zachowania się w kinie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego
67. i 68. Liczymy na języku polskim	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać liczebniki wśród innych części mowy • zdefiniować liczebniki główne i porządkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić liczebniki główne od porządkowych • wskazać liczebniki zbiorowe 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować poprawne formy liczebników głównych i porządkowych • stosować poprawne formy liczebników zbiorowych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować poprawne formy liczebników wielowyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować informację o wycieczce klasowej, używając liczebników w odpowiednich formach • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny
69. Kropka czy bez kropki?	<ul style="list-style-type: none"> • podać zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy • podać zasady stawiania kropki w zapisie dat 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • stosować kropkę po liczebnikach porządkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zawsze poprawnie zastosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • zawsze poprawnie zastosować kropkę po liczebnikach porządkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie pod względem interpunkcji zapisać tekst zawierający daty i liczebniki porządkowe
70. Ortograficzne potyczki – pisownia wyrazów z ó i u	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady ortograficzne pisowni ó i u • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na -ów, -ówka, -ówna 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasady ortograficzne pisowni ó i u • tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z ó wymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisywać wyrazy zakończone na -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec • korzystać ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisywać zdrobnienia • poprawnie zapisywać wyrazy z ó niewymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisać wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia ó i u)

<p>71 i 72. Powtórzenie zawsze w cenie!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • powtarzać i selekcjonować informacje • czytać tekst publicystyczny ze zrozumieniem • podać cechy powieści na podstawie poznanej lektury • rozpoznać dedykację • wdrażać zasady pisowni wyrazów z ó i u • wdrażać zasady interpunkcyjne zapisywania dat i stawiania kropki po liczebnikach porządkowych • stopniować przymiotniki w sposób prosty i opisowy • odróżniać liczebniki główne od porządkowych i zbiorowych • wymienić zawody związane z filmem 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować wiedzę na temat poznanej lektury • wymienić gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy tekstu publicystycznego • stosować poprawne formy liczebników głównych, zbiorowych i porządkowych • stopniować przymiotniki w sposób prosty i opisowy, regularny i nieregularny • stosować zasady pisowni wyrazów z ó i u • stosować zasady interpunkcyjne zapisywania dat i stawiania kropki po liczebnikach porządkowych • wyjaśnić funkcję dedykacji • wykazać się znajomością filmowych środków wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić tekst publicystyczny od innego rodzaju tekstów • podać przykłady gatunków filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny
<p>73. Historia malowana pędzlem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kolory występujące na obrazie • nazwać postać przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kolory dominujące na obrazie • określić źródło światła • opisać elementy stroju 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować bohatera przedstawionego na obrazie • opisać gesty i mimikę postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować inne dzieła malarskie o tematyce historycznej • wypowiedzieć własne

	<ul style="list-style-type: none"> • zidentyfikować obraz jako portret 	obrazie <ul style="list-style-type: none"> • odróżnić portret od pejzażu i martwej natury 	postaci przedstawionej na obrazie	<ul style="list-style-type: none"> • określić emocje wyrażone przez bohatera • określić nastrój, jaki wywołuje obraz 	zdanie na temat postaci przedstawionej na obrazie <ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
74. i 75. Poznajemy Wandę, co nie chciała Niemca	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować pojęcie <i>legenda</i> • zdefiniować wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy legendy • wskazać wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy legendy • ułożyć pytania i odpowiedzi do tekstu • objaśnić sens wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne cechy legendy • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterki utworu i wyjaśnić, dlaczego księżniczka nie przyjęła oświadczyń Rytgiera • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wskazać własne przykłady wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • zebrać argumenty potwierdzające słuszność decyzji podjętej przez Wandę lub argumenty przemawiające za tym, że bohaterka mogła podjąć inną decyzję • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego
76. Spotkanie z królową Wandą, która ma sekrety	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować pojęcie <i>legenda</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • wskazać bohaterów realistycznych i fantastycznych • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • przedstawić realistycznych i fantastycznych bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić po 2–3 cechy bohaterów utworu • wskazać w tekście 2 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne cechy legendy • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi zakończenie historii Wandy, Rydygiera i smoka

		<ul style="list-style-type: none"> wymienić charakterystyczne cechy legendy 	<p>charakterystyczne cechy legendy</p>	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu wskazać fragmenty tekstu, które mogą wywołać rozbawienie czytelnika 	
<p>77. i 78. Niespodziewana lekcja historii</p>	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze zdefiniować legendę wymienić zasady zachowania się w muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze przedstawić 2–3 zasady zachowania się w muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić po 2–3 cechy bohaterów utworu wymienić poznane na wycieczkach szkolnych muzea przedstawić zasady zachowania się w muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów utworu i ich relacje wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu wymienić znane lub znajdujące się w pobliżu muzea wyjaśnić zasady zachowania się w muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o faktach historycznych przedstawionych w utworze i sporządzić na ten temat krótką notatkę wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o muzeach znajdujących się w pobliżu miejscowości, w której mieszka pracując w grupie, zaplanować wycieczkę do wybranego muzeum
<p>79. Co słyhać i widać w Żelazowej Woli?</p>	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno określić podmiot liryczny w wierszu wskazać wers, strofę i rym określić adresata utworu zdefiniować uosobienie 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno, wyraźnie przedstawić podmiot liryczny w wierszu wskazać w tekście wiersza wersy, strofy i rymy wskazać adresata utworu wskazać uosobienie w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określić temat wiersza scharakteryzować adresata utworu scharakteryzować podmiot liryczny wskazać uosobienia w wierszu określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację nazwać uczucia, jakie wyraża utwór wskazać uosobienia i określić ich funkcję w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować informacje o Fryderyku Chopinie wymyślić własne przykłady uosobień

80. Grzeczność zawsze w cenie!	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wskazać wersy i rymy 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać w tekście wiersza wersy i rymy 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określić osobę mówiącą w utworze • określić temat utworu • zaprezentować bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • opisać zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze utworu • napisać do gazetki szkolnej artykuł pod tytułem: „Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą”
81. Grzybobranie jako ważny obyczaj szlachecki	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić nazwy grzybów opisanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • opisać grzyby, o których jest mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • określić temat utworu • określić osobę mówiącą • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • opowiedzieć o grzybach, o których mowa w utworze • wskazać epitety i porównania 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić funkcję epitetów i porównań 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji uzyskanych od osób starszych przygotować notatkę o zwyczajach związanych z posiłkami

82. Opisujemy krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze elementy opisu krajobrazu wymieniać wyrazy opisujące wygląd krajobrazu opisać ustnie krajobraz w 2–3 zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> dobierać wyrazy bliskoznaczne dobierać przymiotniki określające kolory, kształty zredagować opis krajobrazu według wzoru wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis krajobrazu stosować sformułowania określające położenie i ukształtowanie terenu oraz rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis krajobrazu, zachowując poszczególne elementy: informacje ogólne, rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu, emocje wywołane widokiem wyrazić emocje wywołane widokiem 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opis krajobrazu, unikając powtórzeń i zachęcając innych do odwiedzenia opisywanego miejsca
83. Jak tu teraz nie wspomnieć o przysłówku?	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przysłówki wśród innych części mowy wymienić stopnie przysłówka wskazać przysłówki w stopniu równym, wyższym i najwyższym 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać przysłówki w tekście rozpoznać przysłówki pochodzące od przymiotników tworzyć stopień wyższy i najwyższy wskazanych przysłówków 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć przysłówki od przymiotników posługiwać się przysłówkami w zdaniu stopniować przysłówki w sposób prosty i opisowy 	<ul style="list-style-type: none"> określić znaczenie przysłówków w zdaniu stopniować przysłówki w sposób prosty regularny i nieregularny 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst z wykorzystaniem celowo dobranych przysłówków w różnych stopniach
84. Nad i ale – znam te słowa doskonale	<ul style="list-style-type: none"> wskazać spójniki wśród innych części mowy wskazać przyimki wśród innych części mowy zdefiniować wyrażenia przyimkowe 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać spójniki i przyimki wśród innych części mowy rozpoznać wyrażenia przyimkowe 	<ul style="list-style-type: none"> rozróżniać wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas 	<ul style="list-style-type: none"> określić znaczenie przyimków w zdaniu określić funkcję spójnika w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować podpisy do zdjęć z wykorzystaniem wyrażen przyimkowych poprawnie używać przyimka <i>na</i> przed nazwami niektórych państw w bierniku i miejscowniku, np. <i>na Węgry, na Cypr, na Kubę, na Litwę, na Łotwę, na Słowację</i>
85. i 86. Jakie więzi łączyły synów Bolesława Chrobrego?	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno wymienić bohaterów utworu wymienić 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho opowiedzieć o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać w bibliotece lub w internecie informacje o synach Bolesława Chrobrego i sporządzić na

	najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	przedstawionych w utworze • określić po 2–3 cechy bohaterów utworu	wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	ich temat notatkę • wyjaśnić, czym charakteryzuje się język utworu
87. Ojczyzna w sercu Marcina Kożery	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera utworu • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze utworu • zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której przedstawi swoje zdanie na temat tego, co to znaczy czuć się Polakiem • stworzyć rebusy do podanych wyrazów z trudnością ortograficzną
88. i 89. Wspomnienie czasów wojny	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wskazać narratora • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podać skojarzenia związane z wojną 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy głównej bohaterki utworu • określić sposób rozmowy ojca z córką • wyjaśnić określenia przypisane matce 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisać narratora • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, przygotować spis książek opowiadających o II wojnie światowej z perspektywy dziecka • przeanalizować styl tekstu
90. Ile prawdy jest w przysłowia?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • zdefiniować przysłowie • wskazać przysłowia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • odczytać znaczenie przysłów 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • dobrać odpowiednie przysłowie do określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • wyjaśnić wartość przysłów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić treść wybranych przysłów w formie rysunków i rebusów • omówić znaczenie przysłów w kulturze narodu

91. Wiem o wypowiedzeniach, że...	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wskazać zdania i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • konstruować zdania pytające • wskazać zdania i równoważniki zdań • konstruować równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić zdania oznajmujące od pytających i rozkazujących • przekształcić zdania oznajmujące na rozkazujące • podać różnice między zdaniami a równoważnikami zdań • przekształcać równoważniki zdań na zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne • przekształcać zdania na równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować dialog, w którym zastosuje różne rodzaje wypowiedzeń
92. Wykrzyknik – znak pelen emocji!	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady użycia wykrzyknika 	<ul style="list-style-type: none"> • stawiać wykrzyknik po okrzykach, zawołaniach, rozkazach 	<ul style="list-style-type: none"> • stawiać wykrzyknik po wypowiedzeniach wyrażających silne uczucia 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować wykrzyknik zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wykrzyknik) • werbalnie wyrazić swoje intencje • przekazać zamierzony cel tekstu • sporządza notatkę
93. Ortograficzne przygody z rz i ż	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na <i>-arz</i>, <i>-erz</i>, <i>-mistrz</i>, <i>-mierz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>ż</i> po <i>l</i>, <i>ł</i>, <i>r</i>, <i>n</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> wymiennym • korzystać ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym • poprawnie zapisywać rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na <i>-eż</i>, <i>-aż</i>, <i>-erz</i>, <i>-arz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i> i <i>ż</i>) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
94. i 95. Jeszcze raz Przystanek historia	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować legendę • zdefiniować uosobienie • zdefiniować przysłowie • rozpoznać przysłówek • podać zasady stopniowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać uosobienie • podać przykłady przysłów • stopniować przysłówki • stawiać na końcu zdań właściwe znaki, zgodnie z intencją wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać jej cechy charakterystyczne • określić funkcję uosobienia w utworze • wyjaśnić znaczenie kilku 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku • wyjaśnić funkcję legend • wyjaśnić funkcję przysłów • redagować opis krajobrazu z wykorzystaniem bogatego 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przykłady uosobień • redagować opis krajobrazu z wykorzystaniem bogatego słownictwa i w sposób

	<p>przysłówków</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać zdanie i równoważnik zdania • rozpoznać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wdrażać zasady pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • podejmować próby redagowania opisu krajobrazu 		<p>przysłów</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształcać zdania oznajmujące na rozkazujące • przekształcać zdania na równoważniki zdań i odwrotnie • stosować zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • stosować słownictwo przydatne w redagowaniu opisu krajobrazu • redagować opis krajobrazu 	słownictwa	bezbłędny
96. Wyobraźnia artystki – <i>Herkules i złota lania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić dominujące na obrazie kolory i źródło światła • opisać postacie przedstawione na obrazie • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • określić nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sposób przedstawienia ruchu • opisać umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne • opisać pierwszy i drugi plan obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • ułożyć krótkie opowiadanie o wydarzeniach rozgrywających się w miejscu przedstawionym na obrazie
97. Atlantyda, czyli „tam albo nie tam”	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • zdefiniować wers, strofę 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno, wyrażnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza wersy, strofy 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze wiersza • w wybranej formie plastycznej (plakat, obraz, rysunek) przedstawić Atlantyde

	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pytania retoryczne • określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję pytań retorycznych w wierszu 	
98. i 99. Początki świata według Greków	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • zdefiniować mit 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystając z różnych źródeł, wyszukać informacje o historii powstania świata według mitologii słowiańskiej, egipskiej lub chińskiej • zredagować opowiadanie twórcze o tym, skąd się wziął np. śnieg, grad, huragan
100. Z wizytą na Olimpie – poznajemy greckich bogów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bogów greckich • wymienić atrybuty bogów greckich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać bogów greckich i ich atrybuty • łączyć bogów greckich z ich atrybutami 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić bogów greckich i wymienić ich atrybuty • opisać Olimp i jego mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy mieszkańców Olimpu i przedstawić ich relacje 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprojektować i narysować atrybuty dla siebie i kilku najbliższych osób • wyszukać w <i>Słowniku mitów i tradycji kultury</i> Władysława Kopalińskiego informacje o Olimpie i Hadesie
101. Po stracie córki – porozmawiajmy o uczuciach matki	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi własne wyjaśnienie zmian pór roku

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne zdefiniować pojęcie <i>mit</i> 	wydarzeń <ul style="list-style-type: none"> sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne wymienić charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu odmienia rzeczownik <i>Hades</i> przez przypadki 	utworu <ul style="list-style-type: none"> wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	
102. i 103. Daremny trud Szyfry – o karze za zuchwałość	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze zdefiniować wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne zdefiniować mit zdefiniować związek frazeologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne wymienić charakterystyczne cechy mitu wskazać związek frazeologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu objaśniać znaczenie związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów utworu wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu stosować w wypowiedziach związki frazeologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przerośnięte znaczenie wyrażenia <i>syzyfowa praca</i>
104. Frazeologizm poprawny czy błędny	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać związki frazeologiczne w słowniku frazeologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać znaczenia związków frazeologicznych i podać przykłady ich zastosowania 	<ul style="list-style-type: none"> zastąpić wskazane sformułowania związkami frazeologicznymi odczytać skróty i oznaczenia słownikowe 	<ul style="list-style-type: none"> korzystać ze słownika frazeologicznego podjąć próby korzystania z internetowych wersji słownika 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika frazeologicznego korzystać z internetowych wersji słownika

					<ul style="list-style-type: none"> • ukazać dosłowne znaczenie wskazanych związków frazeologicznych, ilustrując je w humorystyczny sposób
105. Krótko i zwięźle lub dłużej i ciekawiej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować główne części zdania – podmiot i orzeczenie • zdefiniować zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne części zdania – podmiot i orzeczenie • wskazać zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać określenia należące do grupy podmiotu i do grupy orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić zdanie pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętego • ustalić, które określenia należą do grupy podmiotu, a które – do grupy orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić określeniami wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych • sporządzić wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie wykonać wykresy wskazanych zdań pojedynczych rozwiniętych
106. Pan przecinek przychodzi z wizytą	<ul style="list-style-type: none"> • czytać ze zrozumieniem teksty informacyjne • podać zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym • wskazać spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wskazać spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować przecinek przed określonymi spójnikami • nie stosować przecinka przed określonymi spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować przecinek po okrzykach i rzeczownikach w wołaczach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
107. i 108. Wyczyny Heraklesa	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować, czym są wydarzenia i postacie realistyczne oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśniać, co łączy Heraklesa z Supermanem i Spider-Manem • wyjaśnić znaczenie wyrażenia <i>stajnia Augiasza</i>

	fantastyczne • zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• zredagować plan wydarzeń	• rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	
109. Opowiem, jak było	• wyjaśnić, czym jest opowiadanie odtwórcze • ustnie opowiadać, zachowując kolejność wydarzeń • zredagować początek opowiadania	• ustnie opowiadać, zachowując trójdzielną kompozycję wypowiedzi • zredagować opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej	• zredagować opowiadanie zgodnie z planem	• zredagować opowiadanie odtwórcze • stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie odtwórcze, unikając powtórzeń
110. Jak Ariadna pomogła Tezeuszowi?	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • sporządzić notatkę	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyjaśnić przenieśno znaczenie wyrażenia <i>nić Ariadny</i>

111. Pijemy nektar, jemy ambrozię i zbieramy laury	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pochodzenie wskazanych związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do mitologii, np. w hasłach reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować pytania i zadania na konkurs „Znawca mitologii greckiej”
112. Dramat w przestworzach	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>mit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • narysować ilustrację do mitu • wyjaśnić znaczenie związku frazeologicznego <i>ikarowe loty</i> • zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której wyjaśni, dlaczego artyści częściej czynią bohaterem swoich dzieł Ikara, a nie Dedala
113. i 114. Spotkanie z podmiotami szeregowym i domyślnym	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować podmiot szeregowy • zdefiniować podmiot domyślny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot szeregowy • wskazać podmiot domyślny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj podmiotu we wskazanym zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcać tekst, unikając powtórzeń poprzez wprowadzenie podmiotu domyślnego 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozpoznawać podmiot szeregowy i podmiot domyślny
115. Praktyka czyni mistrza – ćwiczymy pisownię wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisać wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> wymienianym się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> • korzystać ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisać wyrazy z <i>h</i> niewymienionym 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika

					ortograficznego
116. i 117. Czas na powtórkę!	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować mit • wymienić bogów greckich • wymienić przykładowe mity • podać przykłady frazeologizmów mitologicznych • zdefiniować pytanie retoryczne • podejmować próby redagowania opowiadania odtwórczego • rozpoznać podmiot i orzeczenie w zdaniu • rozpoznać podmiot szeregowy i domyślny • podjąć próbę stworzenia wykresu zdania pojedynczego rozwiniętego • wdrażać zasady pisowni z <i>ch</i> i <i>h</i> • wdrażać zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bogów greckich i ich atrybuty • wyjaśnić sens 1, 2 mitów • wyjaśnić sens 2, 3 frazeologizmów mitologicznych • wskazać pytanie retoryczne • odróżnić zdanie pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętego • określić grupę podmiotu i orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy charakterystyczne mitów na przykładach • omówić problematykę poznanych mitów • określić funkcję pytania retorycznego • wyjaśnić sens poznanych frazeologizmów mitologicznych • redagować opowiadanie odtwórcze z zachowaniem kolejności zdarzeń • stworzyć wykres zdania pojedynczego rozwiniętego • stosować zasady pisowni z <i>ch</i> i <i>h</i> • stosować zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję mitów • podać przykład pytania retorycznego • stosować w wypowiedziach frazeologizmy • korzystać ze słownika ortograficznego • bezbłędnie stosować zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady mitów z innych kręgów kulturowych • redagować opowiadanie odtwórcze w sposób bezbłędny • samodzielnie korzystać ze słownika frazeologicznego

118. Jakie drogowskazy odnajdziemy w książkach?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kolory występujące na obrazie wymienić postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować postacie przedstawione na obrazie określić miejsce przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła opisać miejsce przedstawione na obrazie opisać sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> opisać pierwszy i drugi plan obrazu nadać inny tytuł obrazowi 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału omawiać elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
119. i 120. Co jest w życiu najważniejsze?	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych zdefiniować pojęcie <i>baśń</i> 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne wymienić charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho oraz z podziałem na role określić narratora utworu opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy baśni przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów utworu wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznać czytany utwór jako baśń i wskazać w nim charakterystyczne cechy baśni porównać doświadczenia bohaterów z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, co według autora utworu jest najwyższą wartością

121. Katarynka – spotkanie z lekturą uzupełniającą i jej autorem	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas i miejsce wydarzeń w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bohaterów i krótko o nich opowiedzieć 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • skorzystać z różnych źródeł informacji • selekcjonować informacje na temat pisarza 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować notatkę na temat życia i twórczości Bolesława Prusa
122. Z wizytą u pana mecenasa	<ul style="list-style-type: none"> • określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia opisane w utworze i jakie postacie w nim występują 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować pana Tomasza i opracowuje notatkę o tym bohaterze w formie mapy myśli • opisać stosunek pana Tomasza do katarynek 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować usposobienie pana Tomasza • wyjaśnić, jak pan Tomasz czuł się w domu przy ulicy Miodowej • opisać mieszkanie bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności, w jakich bohater odkrył, że mała sąsiadka jest niewidoma 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie o tym, czy pan Tomasz w mieszkaniu przy Miodowej był szczęśliwy i uzasadnić opinię
123. Nowe mieszkanki ulicy Miodowej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim były nowe sąsiadki pana Tomasza i czym się zajmowały • opisać warunki, w jakich mieszkały sąsiadki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziewczynki, utraty przez nią wzroku i odbioru świata po chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić, jak mała bohaterka spędzała czas i czym próbowała się cieszyć 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, dlaczego w nowym domu dziewczynka nie czuła się dobrze • określić, w jaki sposób matka dziewczynki okazywała córce uczucia i dlaczego wobec choroby córki była bezradna 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować relacje między matką i córką
124. Historia niezwyklej przemiany	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować nowelę • zdefiniować punkt kulminacyjny • określić, czym jest puenta 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy noweli • wskazać w utworze punkt kulminacyjny • wskazać w utworze puentę 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako nowelę i wskazać w nim charakterystyczne cechy noweli • wyjaśnić, jak rozumie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaproponować inny tytuł dla fragmentu tekstu • zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów

				<p>puentę utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi 	
<p>125. Jak ciekawie opowiadać?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze • wprowadzać dialogi 	<ul style="list-style-type: none"> • planować przebieg wydarzeń, sporządzając plan • wprowadzać dialogi 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze • zachować trójdzielność kompozycji opowiadania • określić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • planować zaskakujące zakończenie (puentę) 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować sformułowania nadające wydarzeniom dynamiczny charakter • wprowadzić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • wprowadzić zaskakujące zakończenie (puentę) 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, np. dotyczące dalszych losów wybranego bohatera literackiego • świadomie i celowo stosować odpowiednie sposoby urozmaicenia swojego opowiadania
<p>126. Po co nam przydawki?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować przydawkę • wymienić pytania, na które odpowiada przydawka • stosować przydawki w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przydawkę w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażona przydawka 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić pytania, na które odpowiada przydawka 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczać przydawki na wykresach zdań pojedynczych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie przydawek w zdaniu • ułożyć hasła reklamujące wybrane produkty i wyjaśnić znaczenie występujących w nich przydawek • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki
<p>127. Jak rozjaśnić obraz świata?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • zdefiniować przenośnię 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno, wyrażnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza przenośnię 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • wyjaśnić, co oznaczają przenośnie: <i>otchłań ulicy</i>, <i>przepaść krawężnika</i> • wymienić 2 uczucia, które 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • wskazać przenośnię i określić ich funkcję • wyrazić swój sąd o bohaterze wiersza • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • określa uczucia wyrażone 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze wiersza • opowiadać o swojej działalności w szkolnym wolontariacie

			wyraża utwór • zinterpretować ostatnią zwrotkę utworu przez przekład intersemiotyczny	w wierszu	
128. i 129. Jacy jesteście?	• czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić po 2–3 cechy opisujące bohaterów	• czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić temat rozmowy prowadzonej przez bohaterów	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • zastosować słownictwo określające przeżycia bohaterów i oceniające ich postawy	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera • wyjaśnić, co sądzi o zasadzie nauczyciela: <i>Nigdy nie rezygnuj, jeśli uważasz, że słuszość leży po twojej stronie</i> i uzasadnić swoje zdanie
130. Czy można żyć bez mediów?	• czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • określić zasady panujące w rodzinie Zwarowców	• czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić zasady panujące w domu narratorki	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyrazić swój sąd o bohaterach • określić zasady panujące w jego domu	• wyjaśnić, co sądzi o słowach mamy: <i>Rozrywka jest z ludźmi, a nie z urzędzeniami</i> i uzasadnić swoje zdanie • pracując w grupie, ustalić wady i zalety wpływu mediów na życie współczesnych rodzin • przygotować pracę plastyczną związaną tematycznie z tekstem

131. i 132. Prasa w naszym życiu	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować gazetę i czasopismo • wymienić swoje ulubione czasopismo • odczytać tytuł, numer i datę wydania • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma • określić, czym są nagłówki, lid 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać gazety i czasopisma • wskazywać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • poprawnie zapisywać tytuły czasopism • przedstawić swoje ulubione czasopismo • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma i określić ich pracę • wynotować twórców swojego ulubionego czasopisma • wskazać w wybranym artykule nagłówki, lid, fakty, opinie • wymienić etapy przygotowania gazety lub czasopisma 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżniać gazety i czasopisma • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • zaprezentować swoje ulubione czasopismo • opisać pracę osób tworzących gazety i czasopisma • określić cechy osób, wykonujących zawody związane z prasą • odróżniać fakty od opinii • określić etapy przygotowania gazety lub czasopisma 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na tematykę • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na odbiorcę • ciekawie zaprezentować swoje ulubione czasopismo • ciekawie opowiedzieć o etapach przygotowania gazety lub czasopisma 	<ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, przygotować wystawę ulubionych czasopism • zaprezentować zawartość wybranego czasopisma, np. <i>Victor Junior</i> • określić wady i zalety czasopism drukowanych i w wersji on-line
133. i 134. Czym dopełnić zdanie?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować dopełnienie • zdefiniować okolicznik • stosować dopełnienie i okolicznik w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać dopełnienie w zdaniu • wskazać okolicznik w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażone dopełnienie • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażony okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, na jakie pytania odpowiada dopełnienie • ustalić, na jakie pytania odpowiada okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczać dopełnienie i okolicznik na wykresach zdań pojedynczych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie dopełnienia i okolicznika w zdaniu • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać dopełnienia i okoliczniki

135. Kiedy używamy wielokropka?	<ul style="list-style-type: none"> • podać zasady użycia wielokropka 	<ul style="list-style-type: none"> • stawiać wielokropek w nawiasie kwadratowym, zaznaczając opuszczony fragment cytowanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stawiać wielokropek po wypowiedzeniach niedokończonych z powodu emocji 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wielokropek)
136. Nie, nie i jeszcze raz nie	<ul style="list-style-type: none"> • podać zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami i przymiotnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisać wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
137. i 138. Już wiem! Już potrafię!	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać baśń • wymienić cechy noweli • podać przykłady zawodów związanych z prasą • podejmować próby rozpoznawania przydawki, dopełnienia i okolicznika • wdrażać zasady pisowni z <i>nie</i> • podać zasady stosowania wielokropka 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy baśni • wymienić przykłady czasopism • zdefiniować punkt kulminacyjny w utworze • zdefiniować puentę • wskazać przydawkę, dopełnienie i okolicznik w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega praca osób związanych z prasą • określić funkcje przydawki, dopełnienia i okolicznika • stosować zasady pisowni z <i>nie</i> • stosować wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić budowę noweli na przykładzie poznanego utworu • samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku • określić, jakimi częściami mowy są wyrażone przydawka, dopełnienie, okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stosować zasady pisowni z <i>nie</i> • bezbłędnie stosować wielokropek
139. Z kim wyruszyć w nieznane?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie • określić miejsce 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce przedstawione na obrazie • opisać miejsce 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • objaśnić rolę 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postacie ukazane na obrazie • określić, czy obraz jest realistyczny, czy fantastyczny, uzasadnić 	<ul style="list-style-type: none"> • wymyślić własny tytuł dla obrazu • wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału • omówić elementy sztuki

	przedstawione na obrazie	przedstawione na obrazie	przedstawionych przedmiotów • ułożyć dialog osób przedstawionych na obrazie	swoje zdanie • opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła • opisać kompozycję obrazu • określić nastrój, jaki wywołuje obraz • ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie	plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
140. Smak przygody	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno • wskazać podmiot liryczny • zdefiniować wers i strofy • podać definicje rymów dokładnych i niedokładnych • zdefiniować refren • zdefiniować przenośnie i epitety • zdefiniować piosenkę 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny • wskazać w tekście wersy i strofy • wskazać rymy dokładne i niedokładne • wskazać w utworze refren • wskazać w tekście epitety • wskazać cechy piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • odróżniać rymy dokładne od niedokładnych • określić temat utworu • określić podmiot liryczny • wskazać w tekście przenośnie • wymienić 2 uczucia, jakie wyraża utwór • określić cechy piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić funkcję epitetów i przenośni w utworze • wyjaśnić, jaką rolę odgrywa w życiu wyobraźnia 	<ul style="list-style-type: none"> • narysować krainę fantazji
141. i 142. Dlaczego warto czytać książki?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować adaptację 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wyjaśnić pojęcie <i>adaptacja</i> • przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • określić postacie realistyczne i fantastyczne • wyrazić swój sąd o 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera • pracując w grupie, sporządzić listę książek zasługujących na uwagę młodego czytelnika

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy adaptacji 		bohaterach i ich zachowaniu <ul style="list-style-type: none"> • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • podać przykłady innych adaptacji 	
143. Witajcie w Narnii – w krainie po drugiej stronie... szafy	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce • korzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wnioskować na podstawie tekstu • odczytać tekst za pomocą przekładu intersemiotycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury 	<ul style="list-style-type: none"> • skorzystać z różnych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżyć życie i twórczość Clive’a Staplesa Lewisa
144. Światy po jednej i po drugiej stronie szafy	<ul style="list-style-type: none"> • określić, kiedy i gdzie toczyła się akcja powieści, zanim Łucja odkryła tajemnicze przejście w szafie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać, który świat przedstawiony w utworze można uznać za realistyczny, a który – za fantastyczny • opisać, jak wyglądała Narnia 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przykłady postaci realistycznych i fantastycznych występujących w lekturze • wypowiedzieć się na temat tego, jak długo trwały wydarzenia w Narnii, a ile czasu zajmowały w świecie, z którego pochodzą dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, dlaczego rodzeństwo początkowo nie wierzyło w opowieści Łucji • porównać życie rodzeństwa przed odkryciem Narnii i po nim 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd postaci, którą można by spotkać w Narnii • wymyślić nazwę dla mieszkańca Narnii na podstawie opisu koleżanki lub kolegi
145. Bohaterowie opowieści	<ul style="list-style-type: none"> • wziąć udział w pracy grupy nad stworzeniem plakatu obrazującego wybraną osobę spośród rodzeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Białą Czarownicę • wymienić cechy charakteru Aslana 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Edmunda i wyjaśnić, co sprawiło, że stał się podatny na słowa Czarownicy • wymienić wartości, którymi kierowało się rodzeństwo, pomagając mieszkańcom Narnii 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować przemianę Edmunda • porównać Narnię pod rządami Czarownicy i po ich upadku 	<ul style="list-style-type: none"> • wybierać swoją ulubioną postać i uzasadnić jej wybór
146. Walka dobra ze złem	<ul style="list-style-type: none"> • przestawić dwa obozy, na jakie byli podzieleni mieszkańcy królestwa Narnii i wyjaśnić, z czego to wynikało 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić, o co Piotr, Edmund, Zuzanna i Łucja walczyli z Białą Czarownicą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kto w Narnii był uosobieniem zła i uzasadnia swoją odpowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przedstawione w utworze przedmioty, postacie lub wydarzenia, które wywołują skojarzenia ze znanymi baśniami 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, dlaczego w baśniach pojawiają się nierzeczywiste postacie, przedmioty, wydarzenia

				<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć przesłanie utworu 	
153. W Narnii przygody nigdy się nie kończą!	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazać postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho określić narratora utworu opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić 2–3 cechy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów utworu określić postacie realistyczne i fantastyczne wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu porównać doświadczenia bohaterów z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić inne powieści fantasy wyjaśnić, dlaczego powieści fantasy znajdują wielu czytelników
148. Jak napisać dedykację?	<ul style="list-style-type: none"> zredagować dedykację według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować dedykację, uwzględniając konieczne elementy pisać krótko, zwięźle i konkretnie 	<ul style="list-style-type: none"> stosować zwroty grzecznościowe stosować odpowiednią kompozycję i układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować dedykację odpowiednią do sytuacji i adresata uzasadnić, że dedykacja to tekst użytkowy przydatny w podtrzymywaniu więzi społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować oryginalną dedykację
149. Jak są powiązane wyrazy w zdaniu?	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować związek główny i związki poboczne wskazać w zdaniu związek główny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazywać związki wyrazowe wskazać w zdaniu związki główny i poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć związki wyrazowe wypisać ze zdania związki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> rozwijać zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte wskazywać w utworzonym zdaniu związek główny i związki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> pracując w grupie, ułożyć dialog tematycznie związany z kinematografią i wykorzystać w nim czasowniki, o których mowa w tekście <i>Gramatyka w praktyce</i>, s. 301
150. Martyna na dachu świata!	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho określić narratora utworu określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiadać o 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować informacje o autorce dziennika

	najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić bohaterkę utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterki utworu • wskazuje zastosowane w tekście porównania i epitety 	wydarzeniach przedstawionych w tekście <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohaterki • wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu • określić uczucia bohaterki • określa funkcje wskazanych w tekście porównań i epitetów 	
151. Wyprawa pełna emocji, czyli Tomek i Huck na tropie skarbu	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować powieść przygodową • zdefiniować nadawcę i odbiorcę komunikatu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterów utworu • określić tekst jako powieść przygodową • określić nadawcę i odbiorcę komunikatu na skale 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów • opisać uczucia bohaterów • podać inne przykłady powieści przygodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze książki • zachęcić rówieśników do przeczytania całej lektury, prezentując inne przygody Tomka Sawyera
152. i 153. Niezwykła tajemnica zamku	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować powieść przygodową 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohatera utworu • określić tekst jako powieść przygodową 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów • opisać uczucia Paragona w czasie nocnej wyprawy na zamek • podać inne przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach Paragona lub wykonać ćwiczenie 8, s. 311 • wyczerpująco wypowiedzieć się na temat wydarzeń przedstawionych w utworze, odwołując się do znajomości całej lektury

		• wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej		powieści przygodowej	
154. Zgłębiamy tajniki pracy radiowców	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe i określić, na czym polega ich praca	• opisać pracę osób tworzących audycje radiowe • określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem • poprawnie odmienić rzeczownik <i>radio</i> i stosować go w zdaniach	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe i opisać ich pracę • określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem	• wskazać podobieństwa i różnice między radiem a telewizją
155. i 156. Tworzymy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	• zdefiniować zdania złożone współrzędnie • zdefiniować zdania złożone podrzędnie • zdefiniować zdania składowe w zdaniu złożonym • układać zdania złożone ze zdań składowych	• wskazać zdanie złożone współrzędnie • wskazać zdanie złożone podrzędnie • wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym • wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie • wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie • stosować odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone	• odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie od wykresu zdania złożonego podrzędnie • wykonywać wykresy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie i samodzielnie wykonywać ich wykresy
157. Gdzie postawić przecinek w zdaniu złożonym?	• wymienić zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienić spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienić spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	• zastosować zasady użycia przecinka w zdaniu • skorzystać ze słownika	• poprawnie oddzielać przecinkiem zdania składowe	• stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
158. Kiedy mała, a kiedy wielka	• wymienić zasady ortograficzne pisowni	• zastosować zasady ortograficzne pisowni wielką	• poprawnie zapisywać imiona, nazwiska,	• poprawnie zapisywać małą literą przymiotniki	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z

litera?	wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych <ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów wymienić zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet 	literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych <ul style="list-style-type: none"> stosować zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów stosować zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet wymienić zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców wymienić zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów wyszukiwać podane hasła w słowniku ortograficznym 	pseudonimy, przezwiska, tytuły, nazwy świąt i dni świątecznych <ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisywać wielką literą nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet stosować zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców stosować zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów korzystać ze słownika ortograficznego 	utworzone od nazw własnych <ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisywać wielką literą nazwy gwiazd, planet i ich mieszkańców samodzielnie korzystać ze słownika ortograficznego 	trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą) <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, z czego wynika pisownia małą literą wyrazów <i>ocean spokojny</i>, <i>japonka</i>, <i>węgierka</i>
159. i 160. Czego nauczyły nas przygody bohaterów naszych lektur?	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady zawodów związanych z pracą w radiu zdefiniować elementy fantastyczne i realistyczne zdefiniować bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych zdefiniować rym wdrażać zasady pisowni małą i wielką 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy powieści <i>fantasy</i> podać przykłady bohaterów pierwszo- i drugoplanowych na podstawie poznanej lektury zdefiniować rymy dokładne i niedokładne wskazać w zdaniu związek główny i związki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje o poznanej lekturze obowiązkowej omówić, na czym polega praca osób związanych z radiem wymienić cechy powieści <i>fantasy</i> na przykładzie poznanej lektury stosować zasady pisowni małą i wielką literą rozpoznać zdanie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać motywy literackie występujące w lekturze obowiązkowej wyjaśnić funkcje dedykacji w kontekście społecznym odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie i zdania złożonego podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady innych utworów <i>fantasy</i> bezbłędnie stosować zasady pisowni małą i wielką literą napisać dedykację w sposób bezbłędny wypowiadać się na temat popularności utworów <i>fantasy</i>

	<p>literą</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu związek główny • rozpoznać zdanie złożone • podjąć próbę napisania dedykacji 		<p>współrzędnie i podrzędnie</p> <ul style="list-style-type: none"> • napisać dedykację 		
161. Jak artysta przedstawił pogodne życie?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie • określić miejsce przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła • opisać miejsce przedstawione na obrazie • opisać sytuacje przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać pejzaż i ukazane na obrazie postacie • określić, czy obraz jest realistyczny, czy fantastyczny, uzasadnić swoje zdanie • opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła • opisać kompozycję obrazu • określić nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • namalować własny obraz zatytułowany „Pogodne życie”
162. Zawód nauczyciel	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wskazać temat utworu • określić, kto jest podmiotem lirycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • wyjaśnić na podstawie utworu rolę nauczycieli • podać cenione cechy nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • przedstawić informacje o historii Dnia Edukacji Narodowej • wypowiedzieć się na temat korzyści wynikających z uczęszczania do szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • wypowiadać się na temat przesłania utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiadać się na temat czynników motywujących do nauki • redagować zaproszenie na uroczystość obchodów Dni edukacji Narodowej
163. Wigilia –	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o swoich 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój panujący w 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wartości związane 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nagranie piosenki

<i>dzień bardzo ciepły, choć grudniowy</i>	emocjach i refleksjach związanych z piosenką <i>Dzień jeden w roku</i>	utworze	z Wigilią Bożego Narodzenia • objaśnić zastosowane w tekście przenieście	powtarzanych w utworze wersów i zwrotek	w wykonaniu Czerwonych Gitar i opowiedzieć o swoich wrażeniach związanych z tym utworem
164. Czego dziadkowi do szczęścia potrzeba?	• wymienić bohaterów tekstu i krótko się o nich wypowiedzieć	• określić potrzeby oraz doświadczenia bohaterów tekstu i łączącą ich relację	• odczytać znaczenie frazeologizmu <i>poczuć się jak w niebie</i>	• w identyfikacji problematyki utworu odwołać się do własnych doświadczeń	• uczestniczyć w rozmowie na temat roli dziadków w życiu uczniów oraz sytuacji starszych osób we współczesnym świecie
165. Wielkanoc – święta pełne radości	• przedstawić tematykę utworu	• określić nastrój panujący w utworze • zredagować świąteczne życzenia	• wskazać zastosowane w utworze środki stylistyczne: epitety, zdrobnienie, uosobienie	• określić funkcję środków stylistycznych w utworze	• wypowiedzieć się na temat wielkanocnych zwyczajów i symboli
166. Jakie święto obchodzimy 3 maja?	• wskazać temat utworu i	• określić nastrój panujący w utworze	• odwołać się do własnych doświadczeń oraz wiedzy związanych ze świętem Konstytucji 3 maja	• objaśnić przenieście	• uczestniczyć w rozmowie na temat patriotyzmu
167. Mama – najpiękniejsza istota na świecie	• wymienić bohaterów tekstu	• określić stosunek narratora do jego mamy	• wskazać zastosowane w tekście sformułowania – bezpośredni zwrot do adresata i zwroty charakterystyczne dla języka potocznego	• zredagować opis twarzy bliskiej osoby z użyciem porównań • wyjaśnić funkcję zastosowanych w tekście sformułowań – bezpośredniego zwrotu do adresata i zwrotów charakterystycznych dla języka potocznego	• uczestniczyć w rozmowie na temat potrzeb i marzeń mam

Opracowała: Lidia Bancerz

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Słowa na start!* dla klasy 6 szkoły podstawowej, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* do klasy 6. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
2. Inni, obcy, tacy sami?	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> omawia kompozycję obrazu charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat specyfiki komiksu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje problem przedstawiony na obrazie wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> bierze udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
3. i 4. Wyobcowanie	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wyjaśnia pojęcia: <i>akcja, wątek, fabuła</i> <i>jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji
5. Zmartwienia	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach wskazuje wartości w utworze oraz określa 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością

	przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>związek frazeologiczny</i>	• nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	tekst	wartości ważne dla bohaterów	
6. Czym jest starość?	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu	• podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
7. Tolerancja religijna	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej
8. i 9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?	• rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy	• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy	• rozpoznaje formę wskazanej części mowy	• stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście	
10., 11., 12., 13. i 14. Rafał Kosik, Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi	• relacjonuje treść powieści, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych	• określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji

	<i>fantastycznonaukowa</i> (<i>science-fiction</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 			<ul style="list-style-type: none"> • tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>
15. i 16. Jak redaguje charakterystykę?	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego • stosuje zasady budowania akapitów 	
17. Wpływ otoczenia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>stereotyp</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi • przedstawia wybrany stereotyp
18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w słowniku potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu 	
19. Wykluczenie	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania niektórych osób

			fragmentu do swoich własnych doświadczeń		
20. Człowiek wobec świata	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii
21. Tęsknota	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>uchodźca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia
22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, <i>-dzki</i> oraz <i>-ctwo</i>, <i>-cki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje właściwe formy wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników 	
23. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>narrator</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<p>powieść, świat przedstawiony, akcja, wątek, fabuła</p> <p>jednowątkowa, powieść fantastycznonaukowa, charakterystyka, pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników, odmienne części mowy, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, słownik poprawnej polszczyzny</p>			i porównuje	
25. Trudne sprawy	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę
26. Ważne pytania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje inne pytania filozoficzne
27. Poetycki obraz jesieni	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień

28. Grypa duszy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których dziadek podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona
29. Dzieciństwo wobec dorosłości	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa
30. Strata bliskiej osoby	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające temat śmierci
31. Jak opisuje przeżycia	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy opisu 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje materiały 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan opisu 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pełny, spójny i 	

wewnętrzne?	przeżyć wewnętrznych	do opisu przeżyć wewnętrznych	przeżyć wewnętrznych	poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów	
32. Pierwsza miłość	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych • redaguje opis przeżyć wewnętrznych Kaśki
33. Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście 	
34. Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje czasowniki nieprzechodnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego 	
35. Pisownia trudnych form czasowników	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>bezokolicznik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki 	<ul style="list-style-type: none"> • używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście 	

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników 	od podanych form osobowych		
36. i 37. Samotność	<p><i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny <p><i>Rutka Joanny Fabickiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<p><i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję <p><i>Rutka Joanny Fabickiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<p><i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o problematyce utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst <p><i>Rutka Joanny Fabickiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa 	<p><i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór <p><i>Rutka Joanny Fabickiej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje przenośnię użytą we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej

			wartości ważne dla bohaterów		
38. Jaką funkcję pełnią zaimki?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje zaimków podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> używa zaimków w odpowiednim kontekście zastępuje różne wyrazy zaimkami 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy odpowiednie formy zaimków wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki 	<ul style="list-style-type: none"> używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach 	
39. Rodzinny kryzys	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wskazuje narratora wyjaśnia pojęcia: <i>powieść detektywistyczna</i>, <i>szyfr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu wskazuje funkcję rodzaju narracji charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu wymienia cechy powieści detektywistycznej w utworze nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wybraną powieść detektywistyczną redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym
40. Ludzie telewizji	<ul style="list-style-type: none"> wymienia profesje związane z telewizją 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji 	<ul style="list-style-type: none"> omawia specyfikę telewizji jako medium 	
41. Niewidzialne sprawy	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu wskazuje funkcję rodzaju narracji charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu wypowiada się na temat specyfiki teatru nazywa emocje, których 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat <i>niewidzialnych ludzi</i> i <i>niewidzialnych spraw</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>teatr</i>, <i>fikcja literacka</i> 	bohaterów fragmentu	doświadczają bohaterowie <ul style="list-style-type: none"> • określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	doświadczeń	
42. Korzystanie z telefonu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść artykułu • wyjaśnia pojęcia: <i>e-higiena</i>, <i>fonoholizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje o faktach od opinii 	
43 i 44. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść detektywistyczna (kryminalna)</i>, <i>narracja pierwszoosobowa</i>, <i>fikcja literacka</i>, <i>opis przeżyć wewnętrznych</i>, <i>pisownia trudnych czasowników</i>, <i>zaimki</i>, <i>czasowniki dokonane i niedokonane</i>, <i>strona czynna i bierna</i>, <i>czasowników</i>, <i>czasowniki przechodnie i nieprzechodnie</i>, <i>ludzie telewizji</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
45. Jacy jesteśmy?	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję tła 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje fakt 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji

		obrazu • charakteryzuje postacie przestawione na obrazie	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	na temat problemu przedstawionego na obrazie
46. i 47. Bajki Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia moral w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
48. Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce
49. Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• redaguje bajkę
50. Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	• odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich	• przy redagowaniu tekstów korzysta ze słownika terminów literackich		• krytycznie ocenia pozyskane informacje	
51. Kompleksy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala	• określa tematykę fragmentu	• określa problematykę fragmentu	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach	• uczestniczy w dyskusji na temat problematyki

	<ul style="list-style-type: none"> kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wskazuje narratora wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń interpretuje zakończenie fragmentu 	poruszonej we fragmencie
52. Jak dyskutować?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumentację do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji aktywnie uczestniczyć w dyskusji 	
53. Jak przygotować wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: <i>teza, argumenty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje tezę do podanych argumentów wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumentację do podanej tezy wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej 	
54. Jak nas widzą inni?	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wypowiedź jako tekst nieliteracki charakteryzuje bohaterkę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi doświadczenia bohaterki fragmentu do swoich 	

55. Refleksja o sobie samym	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje obraz w kontekście wiersza
56. Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nieodmierne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmierne części mowy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przysłówków w tekście • posługuje się przyimkami i spójnikami w tekście 	
57. Jaka funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki 	<ul style="list-style-type: none"> • używa partykuł i wykrzykników w tekście 	
58. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście 	
59. Użycie dwukropka	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania dwukropka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje dwukropek we własnych tekstach 	
60. i 61. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty

wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami i pojęciami: <i>motto, apostrofa, bajka, moral, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmienne części mowy</i>, • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>nie</i> oraz zasady stosowania dwukropka 		stanowisko	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
62. Odkrywanie świata	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
63., 64., 65., 66. i 67. <i>W pustyni i w puszczy</i> Henryka Sienkiewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść przygodowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą
68. Postrzeganie Afryki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, fakt, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stereotypowy obraz Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim

				zakorzenienia stereotypów na temat Afryki	
69. Kodeks turysty	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli tekst na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
70. Podróż oczami poety	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzysłowu • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
71. Różne rodzaje muzeów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę poszczególnych muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wybrane muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
72. i 73. Co już wiemy o częściach zdania?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania tak, aby zastosować inny rodzaj podmiotu 	
74. Jak wyrażamy oczekiwania?	<ul style="list-style-type: none"> • wylicza rodzaje perswazji • definiuje perswazję 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań 	
75. Znaki interpunkcyjne w dialogach	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy dialog, stosując zasady interpunkcyjne 	
76. Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje wypowiedź twórczą • wymienia elementy urozmaicające wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające 	

	twórczą				
77. Wspomnienia z podróży	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć
78. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie podane wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia pisownię podanych słów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą 	
79. i 80. Znajomość języków	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	
81. Człowiek wobec przestrzeni	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza
82. i 83. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść przygodowa, wyrażanie oczekiwań (perswazja)</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<p><i>wypowiedź twórcza</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą • stosuje znaki interpunkcyjne w dialogach, • wymienia części zdania i określa ich funkcje 				
84. Na skrzydłach fantazji	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję namalowanej przestrzeni • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
85. Widzenie świata	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, którymi posłużył się autor 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
86. Mowa muzyki	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>wyraży dźwiękonaśladowcze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Mary DeLave w kontekście fragmentu
87. Ludzie muzyki	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia profesje związane z muzyką 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki 	

88. Koncert Wojskiego	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy, na które można podzielić koncert Wojskiego • wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
89. Pisownia <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy tekst z użyciem poprawnych form 	
90., 91., 92., 93. i 94. John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
95. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy 	
96. Wyobraźnia	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat funkcji wyobraźni w życiu

			tekst • określa nastrój utworu		
97. Pamiętny dzień	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wyjaśnia funkcję rodzaju narracji • wskazuje elementy fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do własnych doświadczeń 	• uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek
98. Zagadka Mony Lisy	• relacjonuje treść fragmentu	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz Leonarda da Vinci • wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci 	• określa główną myśl tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje ostatnie zdanie tekstu • wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i> 	
99. Co już wiemy o wypowiedzeniach?	• przedstawia podział wypowiedzeń	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania 	• łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone	• zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte	
100. Jak łączą się wyrazy w zdaniu	• wymienia związki wyrazowe (związek główny i związki poboczne)	• w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki główny i poboczne	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady związku głównego i związków pobocznych • wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu 	• klasyfikuje związki wyrazowe	
101. Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	• wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym	• w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek	• koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji	• tworzy teksty, poprawnie stosując przecinki	

102. i 103 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie), opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy</i> • podaje zasady pisowni <i>q, ę</i> oraz <i>en, em, on, om</i>, • podaje zasady stawiania przecinka w zdaniu pojedynczym • wymienia różne rodzaje wypowiedzeń, związki wyrazowe (główny i poboczne) • podaje przykłady wyrazów poza związkami 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
104. A było to dobre	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje funkcję użytych barw • przedstawia skojarzenia związane z obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje wymowę obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobną problematykę
105. i 106. Co było na początku?	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat fragmentu • interpretuje wiersz • wyraża własny pogląd 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu 	<p>powtórzeń w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu 	na temat wiersza	
107. Pierwsi ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie wyrazów niedosłownych 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisbury Fielda
108. Punkt widzenia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyraży neutralne, wyraży nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?</i>
109. Motywy biblijne	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia motywy biblijne obecne w kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu

		• wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii	pochodzących z Biblii		biblijnego
110. Czy ziarno wyda plon?	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
111. Ludzka dobroć	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę przypowieści • omawia zachowanie bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje przesłanie przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
112. Korzystanie z talentu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
113. Wartość przygotowań	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przezorność
114. Dobroczyńca ludzkości	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 			
115. W drodze do Itaki	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa
116. W świecie mitów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze postacie z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje najważniejsze postacie z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
117. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	
118. Zasady postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
119. Tolerancja	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens

120. Użycie nawiasu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania nawiasu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst o nawiasy 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z użyciem nawiasów 	
121. Radość obdarowywania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść obyczajowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie
122. Pisownia wyrazów obcych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych 	
123. Jak rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa rodzaje zdań złożonych 		
124. Jak rozpoznaje typy zdań złożonych współrzędnie?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje wykresy zdań złożonych współrzędnie 	
125. i 126. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść obyczajowa, przypowieść</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<p><i>powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje zasady pisowni wyrazów obcych • podaje zasady użycia nawiasu • określa różnicę między zdaniami złożonymi współrzędnie a zdaniami złożonymi podrzędnie • wymienia typy zdań złożonych współrzędnie (łącznie, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe) 				
127. Spotkania z naturą	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia zwierząt • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi podobną problematykę
128. Zdziwienie światem	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury
129. Uczucia zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o temacie artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sposobu

		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • traktowania zwierząt przez ludzi
130. Człowiek w cywilizowanym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka
131. Co dziedziczymy?	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść komiksu • wyjaśnia pojęcie <i>komiks</i> • omawia świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat utworu • charakteryzuje bohaterów komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks • wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje zakończenie komiksu • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
132. Jak napisać list oficjalny?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje list oficjalny 	
133. Jak kulturalnie się porozumiewać?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej odmiany języka, a w jakich – nieoficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji 	

	językową				
134. Co już wiemy o głoskach i sylabach?	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje głoski, sylaby i litery 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia spółgłoski miękkie od twardych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę 	
135. Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście 	
136. Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca • definiuje słowo <i>intonacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje akcent w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta podany tekst, poprawnie akcentując wszystkie wyrazy 	
137. i 138. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię • poprawnie zapisuje podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h 	
139. Człowiek i natura	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • omawia sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
140. Jak poprawnie używa średnika?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst średnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • układa tekst z zastosowaniem średników 	

		wskazany tekst			
141. Walka z plastikiem	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje we fragmencie cechy artykułu prasowego • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • omawia funkcję śródtytułów • odróżnić informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o temacie artykułu • wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu
142. i 143. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • podaje zasady pisania listu oficjalnego • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>ó, u, rz, ż, ch, h,</i> • podaje zasady stosowania średnika • rozróżnia spółgłoski miękkie i twarde • określa funkcje litery <i>i</i> • rozróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe • podaje zasady wymowy (zasady akcentowania, zasady intonacji) 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
144. Kartki z kalendarza	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje problem przedstawiony na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w

	przez malarza	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje funkcję barw interpretuje tytuł obrazu wyraża własny sąd o obrazie 	przestrzeni publicznej
145. 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść fragmentu wyjaśnia pojęcie <i>patriotyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat fragmentu formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcję porównania do ogrodnika wyraża własny sąd o temacie artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa <i>patriotyzm</i>
146. 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat utworu wypowiada się na temat specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcję epitetów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża swoją opinię na temat wiersza omawia symbolikę ozdób choinkowych 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów świętowania Bożego Narodzenia
147. 14 lutego – walentynki	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu nazywa emocje, których doświadcza bohater 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do walentynek
148. 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść listu 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat listu wylicza, z czego składa się wyobraźnia według autorki listu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę listu wyraża własny sąd o treści listu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
149. Wielkanoc	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść wiersza określa rodzaj literacki wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki stylistyczne wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu wyjaśnia funkcję środków stylistycznych nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd na temat wiersza interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy

NOWE
Słowa na
start!

			tekst • określa nastrój utworu		
--	--	--	-----------------------------------	--	--

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start!, klasa 7, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 7 (edycja 2024–2026 do uszczuplonej podstawy programowej). Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Charaktery	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz nazwać barwy użyte przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić skojarzenia związane z obrazem wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie barw wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł obrazu zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
3. Wytrzymalność	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj literacki utworu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować główną bohaterkę utworu omówić postawy pozostałych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia opisanej historii w artykułach prasowych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ narracji na odbiór utworu 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie wywiadu z autorką wypowiedzieć się na temat funkcji humoru w tekstach literackich
4. Podróż w czasy starożytne	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
5. Niezlomność	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakteru Ateny i 	<ul style="list-style-type: none"> określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić postępowanie bogini 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty 	zilustrować je przykładami			
6. Pokora	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić zachowanie ojca wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować morał przypowieści wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
7. Silny charakter (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera zinterpretować wskazane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
8. Czarny charakter	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu wymienić cechy Lorda Voldemorta omówić metody działania Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cele Lorda Voldemorta wymienić przeciwników Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działania podejmowane przez Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić postawę Korneliusza Knota 	<ul style="list-style-type: none"> omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury
9. Jak komponować tekst i budować akapity?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej uporządkować wskazaną wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić wskazane wypracowanie sformułować wstęp do wypracowania wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	`
10. i 11. Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy mitu i przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych zgromadzić informacje 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub 	`

przypowieścią?		na temat metaforycznej wymowy przypowieści		przypowieścią	
12. i 13. Odmienne i nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmienne i nieodmienne części mowy scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać części mowy występujące w tekście określić formy odmiennych części mowy uzupełnić tekst właściwymi przyimkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników użyć czasowników we właściwych formach przeredagować zdania, używając właściwych zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> użyć w zdaniach właściwych spójników 	
14. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie wymienić wyjątki od obowiązujących reguł 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i> 	
15. Imiesłowy przymiotnikowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe 	
16. Imiesłowy przysłówkowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe 	
17. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami 	<ul style="list-style-type: none"> zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	
18. Podsumowanie.	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać

Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się pojęciami: <i>starożytność, sztuka antyczna, mit, przypowieść (parabola), symbol, epika, odmienne i nieodmienne części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu, opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią</i> 		stanowisko	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	problemy badawcze
19. Cienie i blaski życia	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postacie przedstawione na obrazie • omówić kolorystykę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli gry światła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste’a Renoira
20. Szczęście w nieszczęściu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności • określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję pytań retorycznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
21. Podróż w czasy renesansu	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe renesansu • wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować humanizm • wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję • wymienić najważniejszych twórców epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dzieło renesansowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci • opisać renesansowe miasto idealne
22. Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	
23. Pół żartem, pół	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • określić charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy humoru we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób obrazowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich

serio (lektura obowiązkowa)				w utworach	
24. Na scenie życia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić układ rymów we fraszce • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy wspólne poznanych fraszek
25. Wartość zdrowia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
26. i 27. Przepis na szczęście (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek • wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
28. Być szczęśliwym	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić wiersz na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
29. Wiejska sielanka	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść utwór do renesansowego humanizmu

(lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	i adresata lirycznego utworu <ul style="list-style-type: none"> • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 		
30. Radość życia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne • odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
31. Stara bieda	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główne myśli tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a reprezentantami innych nacji • wymienić funkcje narzekania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania • wymienić inne stereotypy dotyczące Polaków
32. i 33. Wobec śmierci (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść trenów • określić rodzaj liryki, który reprezentują treny 	<i>Tren VII:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresatów utworu <i>Tren VIII:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata utworu • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny 	<i>Tren VII:</i> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • wyjaśnić dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <i>Tren VIII:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu 	<i>Tren VII:</i> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu • omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka wszystkie poznane treny: <ul style="list-style-type: none"> • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego • wskazać cechy wspólne poznanych trenów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego

34. Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
35. Przeżywanie straty	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
36. Jak opisywać dzieła sztuki?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis wskazanego obrazu 	
37. Malarstwo	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić obraz według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum
38. Archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje podanych archaizmów • określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z archaizmami 	
39. Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne części zdania i je nazwać • wskazać zdania bezpodmiotowe • wskazać w zdaniach określenia i je nazwać 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania 	
40. Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • wymienić rodzaje zdań w 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • odróżnić zdanie od 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	

	zależności od liczby orzeczeń	równoważnika zdania <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń • wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 			
41. Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie • stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów 	
42. Pisownia wyrazów wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą • wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów • wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście 	
43. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>renesans</i>, <i>sztuka renesansu</i>, <i>fraszka</i>, <i>tren</i>, <i>pieśń</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>malarstwo</i>, <i>opis dzieła sztuki</i>, <i>archaizmy</i>, <i>wypowiedzenia</i>, <i>zdanie pojedyncze</i>, <i>zdanie złożone współrzędnie</i>, <i>zdanie złożone podrzędnie</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>równoważnik zdania, części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i>				
44. Relacje międzyludzkie	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat postaci przedstawionych na obrazie • określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • nazwać typ autoportretu, który naśladuje artystka 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat estetyki selfie
45. Porozumienie	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaje narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera tekstu • przedstawić opinie Marka o rodzicach 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga Marka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy ojca z synem • dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych
46. Trudy wychowania (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym
47. Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a

		zabrakło • porównać Scrooge’a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi			
48. Przemiana bohatera pod wpływem świąt (lektura obowiązkowa)	• wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta Bożego Narodzenia • opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera	• opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie • określić stosunek Ebenezer Scrooge’a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu • nazwać emocje towarzyszące Scrooge’owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni • określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha	• przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezer Scrooge’a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał • opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu • podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę • wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens	• napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?”	• przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej
49. i 50. Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania • opisać sposób przedstawienia duchów w utworze	• udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra	• wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych • omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu	• sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> • przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezer Scrooge’a, w której przekonuje on duchy świąt, by podjęły walkę o duszę tej postaci	• wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa • przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
51. Podróż w czasy oświecenia	• określić ramy czasowe oświecenia • wyjaśnić etymologię nazwy epoki	• wymienić priorytety oświeceniowe • wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie	• omówić specyfikę polskiego oświecenia • scharakteryzować sztukę oświecenia	• omówić wybrane dzieło oświeceniowe	• zaprezentować wybraną postać oświecenia

		<ul style="list-style-type: none"> wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 			
52. i 53. Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego omówić treść poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach przedstawić morały poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego
54. Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
55. Przemijanie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości nazwać rodzaje rymów występujące w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
56. Zrozumieć miłość (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentu utworu zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i> wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia

			postrzegać swoją relację z różą	kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?”	
57. i 58 Mały Księżę jako baśń i przypowieść (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze cechy przypowieści • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować • opisać przemianę wewnętrzną pilota • wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów • sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> • wskazać adresata książki <i>Mały Księżę</i> i uzasadnić swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> • wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym
59. Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu... (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Mały Księżę wyruszył w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w której Mały Księżę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet • wytłumaczyć, czego Mały Księżę dowiedział się o świecie dorosłych • wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater • sformułować listę przestroż, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • zredagować subiektywny opis Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne’a

60. Wyobcowanie	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułową bohaterkę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój utworu • omówić stan psychiczny bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości poznania samego siebie
61. Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne typy argumentów w podanym tekście • sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wypowiedź argumentacyjną 	
62. Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy rozwoju rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju • rozróżniać najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • przygotować prezentację na temat wybranego artysty • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
63. i 64. Typy zdań złożonych podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe • wskazać zdanie nadrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować pytania do zdań podrzędnych • określić typy zdań podrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relację zdań na wykresie 	
65. Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania • poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach • wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relację zdań na wykresie • przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania 	
66. Mowa niezależna i mowa zależna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie • przekształcić dowolny dialog na mowę zależną • zastosować w zapisie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej 	

			dialogu poprawną interpunkcję		
67. Jak napisać streszczenie?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania streszczenia 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia wskazać usterki w podanym streszczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić błędy w podanym streszczeniu przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego 	
68. Zasady cytowania tekstów	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zasady cytowania tekstów przedstawić zasady cytowania poezji wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst zawierający cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł 	
69. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie, sztuka oświecenia, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
70. Człowieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać gesty namalowanych postaci omówić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję gestów namalowanych postaci zinterpretować przenikanie się kolorów i kształtów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł dzieła w odniesieniu do źródła cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sposobów przeciwdziałania dyskryminacji
71. Odmienność	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu zaprezentować elementy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi podjąć dyskusję na temat zalet i

	świata przedstawionego	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu • porównać postawy rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby'ego 		<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przyczyny lęku przed innością 	wad inności
72. Podróż w czasy romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe romantyzmu • przedstawić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego • wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej • wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
73. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	
74. Wina i kara (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo • omówić sposób wywołania zjawy • ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać reakcję Guślarza na widok upiora • wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki • wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza • wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki • zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy 	<ul style="list-style-type: none"> • zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” • stworzyć uniwersalny kodeks postępowania • napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy 	<ul style="list-style-type: none"> • podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan • uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słuszność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary
75. i 76. Obrzęd dziadów w dramacie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas akcji utworu • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności • scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych nawiązaną dzięki dziadom 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze • wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach • stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień 			
77. Romantyczny dramat pełen zagadek (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> • zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II • opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu • wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
78. i 79. Wyobrażenia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> • omówić treść utworu • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze • wskazać cechy gatunkowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>
80. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
81. Miłość w obliczu śmierci	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze • scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić emocje bohaterów • zinterpretować tytuł książki 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko

	utworu	uczucie łączące bohaterów			utruty kochanej osoby
82. Wyzwania (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł zbioru ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca 	<ul style="list-style-type: none"> omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
83. i 84. Jak napisać rozprawkę?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania rozprawki przedstawić schematy pisania rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty do podanego zagadnienia sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> napisać rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie sformułować temat rozprawki zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
85. Budowa słowotwórcza wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać formant w wyrazie pochodnym wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać oboczności w wyrazach 	
86. Rodzaje formantów i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki wymienić funkcje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych 	
87. Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni 	

	• omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i>				
88. Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo. Wyrazy pokrewne	• zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	• wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	• wskazać wyrazy należące do jednej rodziny • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów	• utworzyć rodzinę wyrazów	
89. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h – przypomnienie wiadomości	• omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ż, ch, h</i>	• uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami	• wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter	• stworzyć tekst z kłopotliwymi literami	
90. Wyrazy złożone	• zdefiniować wyraz złożony	• wskazać wśród podanych przykładów wyrazy złożone • utworzyć wyrazy złożone z podanych wyrazów	• wypisać wyrazy złożone z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane wyrazy złożone	• stworzyć tekst z wyrazami złożonymi	
91. Pisownia przymiotników złożonych	• przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych	• przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych	• przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone	• utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych	
92. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy,</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i>				
93. Dobro i zło	<ul style="list-style-type: none"> opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję dzieła wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu
94. Pokusa	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów tekstu omówić rolę Iana w grze 	<ul style="list-style-type: none"> opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
95. Altruizm	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wieczorek wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych przedstawić kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję tytułu tekstu wskazać słowa klucze w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przedstawiony we fragmentach artykułu
96. Fatalna siła miłości (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu potwierdzające ten wybór wytłumaczyć, czym dla każdej z siostr jest miłość 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek wymienić wątki miłosne 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy słów i postępowania obu siostr dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?”, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze

			zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły • przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i>		
97. Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie • wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i> • zgromadzić informacje na temat dramatu romantycznego • udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych • określić funkcję baśni i legend w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii • wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia • wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
98. i 99. Dramat o władzy, winie i karze (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy • przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego • wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu • podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni • sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawień biblijną opowieść o Kainie i Abla z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego • wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć • przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona • zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury
100.	• odtworzyć najważniejsze	• wykorzystywać	• wyciągać wnioski	• poprawnie interpretować	• wykorzystywać bogate konteksty

Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego?	fakty i opinie	najważniejsze konteksty	• przedstawiać własne stanowisko	wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
101. Mowa nienawiści	• omówić treść fragmentów artykułu	• opracować profil hejtera na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu	• dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów	• wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię	• podjąć dyskusję na temat możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
102. Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	• wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej	• wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi	• podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych	• sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny	
103. Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	• wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach	• podać przykłady sloganów reklamowych	• dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego • dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach • dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach	• sformułować slogany reklamowe	• podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
104. Jak przygotować przemówienie?	• przedstawić etapy przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne	• podać przykłady użycia środków retorycznych • dokonać analizy podanego przemówienia	• porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność • dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji	• przygotować przemówienie • wygłosić przemówienie	

105. Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>treść i zakres znaczeniowy wyrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> • dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym 	
106. Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać różne znaczenia wskazanych wyrazów 	
107. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio akcentować wyrazy 	
108. Rozbieżności między mową a pismem	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	
109. Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie i uzupełnienie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	

wiadomości					
110. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, upodobnienia pod względem dźwięczności (wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
111. Konflikty	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę • zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów
112. Sens wojny	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w

	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj narracji 	fragmentów tekstu <ul style="list-style-type: none"> • omówić dwa sposoby mówienia o wojnie: Ruperta Brooke’a i pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat wojny 	użytego przez pana Gaydona	wybranych tekstach kultury
113. Komizm charakterów (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu • podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy • uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I • wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) • zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób <i>Milczek</i> traktuje prawo i innych ludzi • opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty • podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury
114. Komizm i humor w <i>Zemście</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych sprzeczności • wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć ślubny wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra Fredry i współcześnie • napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech

				jednoznacznie pozytywnych?”	
115. i 116. Zemsta – komedia o polskim społeczeństwie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji • wskazać wątek główny i wątki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych • wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu • wyjaśnić sens motto utworu • dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie • wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy
117. Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
118. Konfrontacja (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacje
119. Prostota	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relacje międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w poznanym wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty
120.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić recenzję od 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać recenzję wybranego 	

Jak napisać recenzję?	recenzji	sprawozdania • selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji	• ocenić poszczególne elementy recenzji	filmu	
121. Różne odmiany polszczyzny	• wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji • przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej	• przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu • uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu	• wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej • wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu	• dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej	
122. Słownictwo o ograniczonym zasięgu	• wymienić przykłady słów o ograniczonym zasięgu	• tłumaczyć, czym są profesjonalizmy	• rozpoznawać w tekście słowa o ograniczonym zasięgu, w tym profesjonalizmy	• przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym	
123. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>komedia, komizm, różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy, język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, recenzja</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start!, klasa 8, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 8. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Wobec życiowych doświadczeń	<ul style="list-style-type: none"> • opisać graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać graffiti Banksy’ego z XVII-wiecznym obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję dodania maski postaci z obrazu • omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami
3. Nie bać się życia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • przytoczyć argumenty wysuwane przez bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować każdą z bohaterek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji
4. Spotkanie z żywiołem – <i>Burza</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kontekst biograficzny utworu • wskazać cechy bohatera romantycznego u podróżnego 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić obraz natury wyłaniający się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę utworu • wskazać konteksty kulturowe związane z tematem utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta
5. i 6. Życie na ławie oskarżonych	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć z przemysłów bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat stwierdzenia bohaterki, że mówienie prawdy jest przejawem odwagi
7.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać informacje

Zaakceptować ograniczenia	tekstu • wymienić osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście	narratora tekstu do życia	naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność	przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej jego życia	na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń
8. Niezwykły zawód	• omówić treść wywiadu • zreferować odczucia lekarza podczas przeszczepu serca	• wyjaśnić, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • scharakteryzować Zbigniewa Religę jako lekarza	• omówić emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji • przedstawić romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegał Zbigniew Religa	• zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu	• wypowiedzieć się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
9. i 10. Wywiad	• wymienić etapy tworzenia wywiadu	• ułożyć pytania do autora podanego tekstu	• zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania • wskazać błędy w podanym wywiadzie	• przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą	• przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić • przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
11. Fotografia	• wymienić rodzaje fotografii	• ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów	• wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii • omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta	• dokonać analizy wybranej fotografii	• dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej
12. i 13. Jak doskonalić technikę pisania rozprawki?	• stworzyć plan rozprawki	• omówić na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu	• sformułować tezę do podanego tematu rozprawki • skorygować błędy w podanych rozprawkach	• dokonać analizy przykładowej rozprawki • stworzyć rozprawkę	
14 i 15. Sposoby wzbogacania słownictwa	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne</i>	• wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów • rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów • rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne	• omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach • zastąpić podane wyrazy synonimami • zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi	• omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych	
16. i 17. Czym jest styl	• wymienić style funkcjonujące w	• wymienić cechy każdego ze stylów	• rozpoznać styl podanej wypowiedzi	• stworzyć tekst w wybranym stylu	

języka? Jakie style wyróżniamy?	polszczyźnie	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie • wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie • skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach 		
18. Ortografia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane teksty poprawnymi formami 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować teksty pod kątem ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym 	
19. i 20. Podsumowanie Sprawdź, co potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się terminami: <i>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
21. Ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • opisać to, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać topos, do którego odwołał się artysta • omówić funkcje kolorystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie symboli • wyjaśnić wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
22. i 23. Fantastyka a historia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • wskazać środki językowe użyte do opisu walki i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję użycia obrazowania fantastycznego w kreacji pana Betona 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka • sformułować uniwersalne wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny tekstu
24. i 25. Walczyć za ojczyznę – Reduta Ordona Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady animizacji • wskazać w utworze wyrazy dźwiękonaśladowcze • wskazać inne środki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze • omówić sposób przedstawienia cara • określić funkcję animizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie <i>Reduty Ordona</i> • omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł • wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji

		stylistyczne użyte w utworze • porównać sposób przedstawienia agresorów i obrońców	• określić funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze • odnieść postać Kapitana Polski do antycznych herosów i współczesnych superbohaterów	piosence Lao Che	romantycznych legend bohaterów
26. Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle Epilogu (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• omówić treść <i>Epilogu</i> • zidentyfikować adresata inwokacji jako „małą ojczyznę”	• omówić sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omówić sposób przedstawienia <i>kraju lat dziecinnych</i>	• przedstawić kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dziecinnych</i> (przestrzeń: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji	• omówić sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji	• omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
27. Dworek szlachecki w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• opisać Soplicowo • wymienić głównych bohaterów eposu	• przedstawić tytułowego bohatera utworu	• omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa	• omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa	• odnaleźć konteksty i nawiązania
28. Obraz szlachty w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w eposie	• wskazać wady różnych przedstawicieli szlachty	• omówić funkcję tradycji w utworze	• dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek)	• odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów
29. Jacek Soplica – bohater dynamiczny (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• omówić biografię Jacka Soplicy	• scharakteryzować Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej	• przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omówić funkcję miana przybranego przez bohatera	• porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast)	• przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną

pp)					
30. Historia w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela) • wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołanych wydarzeń historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku i na końcu dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski
31. <i>Pan Tadeusz</i> – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy epopei 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przymiotnika <i>ostatni</i>, który często pojawia się w utworze • omówić sposób prezentacji przyrody w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
32. Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei 	
33. i 34. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić przynależność gatunkową utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać problematykę omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej
35. i 36. Podróż w czasy pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wymienić elementy programu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu realistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych
37.–40. Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony noweli • wskazać cechy gatunkowe noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio) • omówić sposób, w jaki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy

		<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera utworu • omówić przemianę bohatera utworu 	bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • omówić funkcję przyrody w noweli	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę latarni morskiej • sformułować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny noweli
41. Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera • uzasadnić porównanie Skawińskiego do Syzyfa 	
42. Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy języka muzyki • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę muzyki w wybranym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka lub rodzaju muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka
43. i 44. Jak napisać artykuł?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować artykuł • wymienić cechy artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zebrać informacje do artykułu • dokonać analizy formy i treści podanego artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać artykuł problemowy 	
45. i 46. Norma językowa i błąd językowy	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • przedstawić podział błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową • poprawnie odmienić podane wyrazy • wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować • skorygować błędy interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie sformułować związki frazeologiczne • poprawnie odczytać podane wyrazy 	
47. i 48. Nazwy osobowe i miejscowe	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w tekście nazwy osobowe i miejscowe 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kategorie nazw osobowych 	<ul style="list-style-type: none"> • używać poprawnych form nazwisk • zapisać nazwy miejscowe w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych 	

49. i 50. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
51. Wzorce	<ul style="list-style-type: none"> • opisać to, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję światłocienia • zinterpretować obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat swojego wzorca
52. Dlaczego potrzebujemy autorytetów?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie • dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
53. Podróż w czasie z Sienkiewiczem – <i>Quo vadis</i> (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść lektury • wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas i miejsce akcji • wymienić wątki główne i poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść definicję powieści historycznej do utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści
54. Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści • omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie • dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra 	<ul style="list-style-type: none"> • określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan • omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan • podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści

				wymowy powieści	
55. Wśród najważniejszych bohaterów powieści <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybranych bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego • wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreacje bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza
56. Miłość (nie)jedno ma imię – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości • omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
57. Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów powieści 	
58. Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić przynależność gatunkową poznanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy problematyki omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
59. Być blisko w najtrudniejszych chwilach – <i>Oskar i pani Róża</i> Érica-Emmanuela Schmitta	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić narrację fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści • określić temat przewodni fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutych przez panią Różę 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat języka bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania

60. Mądrość, dobre życie, przyjaźń	<ul style="list-style-type: none"> wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia <i>mędrzec</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić
61. Ludzie wobec ludzi – List do ludożerców Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny scharakteryzować tytułowych ludożerców 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie wiersza odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej rzeczywistości podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie ludożercę?”
62. Wobec niechcianych dobrych rad	<ul style="list-style-type: none"> omówić problematykę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać główną myśl tekstu odnieść pojęcie <i>stereotyp</i> do historii opisaną przez autorkę 	
63. i 64. Jak napisać list otwarty?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi dokonać analizy przykładów listów otwartych 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować list otwarty 	
65. Film	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, scena, montaż</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów 	
66. i 67. Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy rozpoznać nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> właściwie określić formy osobowe czasowników poprawnie określić i stosować formy zaimków 	

68. Części zdania – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone • wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu orzeczenie imienne 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe 	
69. Typy wypowiedzeń – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania pojedyncze w złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań 	
70. i 71. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton, film, odmienne i nieodmienne części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzeń, list otwarty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
72. Życiowe wybory	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> • opisać mural 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany przykład <i>street artu</i>
73. Bez wyboru – Igrzyska śmierci Suzanne Collins	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>antyutopia</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony w utworze • omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka • omówić sposób sprawowania władzy w Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss • wskazać cechy antyutopii w świecie opisywanym przez autorkę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką funkcję pełni Głódowe Igrzyska w świecie Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury
74. Z wizytą w Klerykowie – Szzyfrowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • określić czas i miejsce akcji powieści • omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać mieszkańców Klerykowa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera 	

fragmentach)					
75. Szkola pod zaborami – <i>Szyfowe prace</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w powieści • wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworu • omówić różne formy walki z rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
76. Lekcja patriotyzmu – <i>Szyfowe prace</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV) 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Bernarda Zygiera • omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Bernarda Zygiera jako buntownika • omówić konsekwencje opisanej lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat potrzeby nauki języka ojczystego
77. Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Zygiere (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów • wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
78. Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
79. i 80. Podróż w czasy dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wskazać najważniejsze tendencje w epoce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny epoki • odnieść termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej
81. Wybór postawy	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wymienić cechy Boga i 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek szewczyka do otrzymanego daru 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z wykorzystaniem

życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana (lektura obowiązkowa)	szewczyka	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować postawę szewczyka 		neologizmów
82., 83. i 84. Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> • omówić treść tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora tekstu • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić alegoryczne znaczenie postaci • wskazać w tekście elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty • sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
85. Jak napisać podanie?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej 	
86. i 87. Grafika	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie • wymienić i opisać najważniejsze techniki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki • omówić tradycyjne techniki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
88. Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej • zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać dowolny dialog w mowie zależnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej • przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	
89. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie 	
90. i 91. Podsumowanie Sprawdź, czy	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i

potrafisz	<i>grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka dwudziestolecia międzywojennego, mowa zależna i niezależna, zdania wielokrotnie złożone, podanie</i>			<ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	rozwiązywać problemy badawcze
92. Wojna	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rysunek 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania postaci na rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stosunków międzyludzkich ukazanych na rysunku • odnieść treść rysunku do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń poprzez pomniki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawę wobec działań wojennych, która wynika z rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tematykę i środki wyrazu innych dzieł Pawła Kuczyńskiego
93. Czasy nietolerancji – Złodziejka ksiąg Markusa Zusaka	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fasyzm, rasizm</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmentach tekstu • scharakteryzować Rudy'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem i synem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie dowolnych źródeł
94. i 95. Czasy wojny i okupacji	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
96. Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu • omówić kontekst biograficzny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
97. Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego –	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe utworu • wskazać w utworze elementy gawędy 	<ul style="list-style-type: none"> • określić tematykę tekstu • wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu

<p>pomiędzy gawędą harcerską a literaturą faktu</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>		<p>harcerskiej</p>			
<p>98. W służbie małego sabotażu i dywersji – Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją • omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego
<p>99. i 100. Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić losy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu • zdefiniować pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji • zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dylematy moralne bohaterów tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego
<p>101. Wiesz, umiesz, zdasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
<p>102. Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [Pierwszy wchodzi do Komory Król Maciuś Pierwszy...]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i> • wymienić upersonifikowane pojęcia użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w utworze • wyjaśnić znaczenie każdego z upersonifikowanych pojęć użytych w utworze • omówić funkcję powtarzania ostatnich sylab 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję • zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> • przedstawić i zinterpretować sposób zachowania uosobionych wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości • omówić wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny utworu • wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
<p>103. Jak żyć po wojnie? – Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • opisać sytuację liryczną w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję powtórzenia • wyjaśnić, w jaki sposób zastosowanie form czasu przeszłego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej 	rzeczywistości powojennej	wpływa na atmosferę wiersza	
104. i 105. Jak przygotować CV?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>CV (curriculum vitae)</i> • wymienić elementy CV 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w CV 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje przydatne do napisania CV • skorygować błędy w CV 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować oficjalne CV 	
106. i 107. Jak napisać list motywacyjny?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny 	
108. Fonetyka – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie</i> • przedstawić podział głosek • wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje głosek • poprawnie podzielić wyrazy na sylaby • wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby • poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kierunek upodobnienia • skorygować błędy w akcentowaniu 	
109. i 110. Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> • wymienić kategorie słowotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów • stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych • sporządzić wykres rodziny wyrazów 	
111. i 112. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>wojna i okupacja, sztuka o wojnie, fonetyka, słowotwórstwo, CV, list motywacyjny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

113. Dostrzec piękno	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania postaci na pierwszym planie • omówić sposób oddania na obrazie gwaru ulicy • omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach kultury
114. Zatrzymać piękno	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić, co szkodziło pięknej twarzy Nino • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>powiastka filozoficzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka • wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz i twarzą w twarz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pytania zadane przez uczonego Kru • wskazać w tekście cechy powiastki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy • omówić przenośne znaczenie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst w kontekście mitu o Narcyzie • podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
115. Przystanek współczesność	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
116. Odnaleźć piękno życia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohatera utworu • omówić znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu • odnieść utwór do definicji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować porównanie życia do kartki • zinterpretować diagnozę lekarki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symbolikę duszy, którą zgubił bohater tekstu • sformułować przesłanie płynące z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ilustracje Joanny Concejo w kontekście utworu
117. Potrzeba kochania	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu • określić, w czym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę utworu w kontekście jego całości • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska
118. Uważne spojrzenie	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dwie postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury • wyjaśnić, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata
119.	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate

Podsumowanie	fakty i opinie	najważniejsze konteksty	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawiać własne stanowisko 	interpretować wymagany materiał <ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	konteksty <ul style="list-style-type: none"> • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
120. i 121. Spotkanie z lekturami	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów 	<ul style="list-style-type: none"> • problematyzować treść lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych